

Sikeres városfejlesztési pályázatok Dicsőszentmártonban

Tanintézményeket újítanak fel

A Traian Általános Iskola főépületén is dolgoznak

Fotó: Gagyi Zoltán Loránd

Tavaly három tanintézmény felújítása zajlott Dicsőszentmártonban, idén újabb két iskola felújítására kerül sor. A város fejlesztését szolgáló projektek mellett elsőrendű az iskolaépületek korszerűsítése, emellett az összes dicsőszentmártoni iskolát új bútorzattal, modern didaktikai eszközökkel, digitális felszerelésekkel látják el – tájékoztatott Megheșan Sorin polgármester.

Szer Pálosy Piroska

Az Emil Bârseanu Elméleti Líceum felújítását tavaly befejezték, a Norvég Alapból végzett beruházás 3,46 millió lejbe került. A Mihai Eminescu Művelődési Otthont is Norvég Alapból újították fel, 3,2 millió lejes beruházással.

A Traian Általános Iskola bővítését és korszerűsítését 20.142.000 lejes

beruházás keretében végzik, eddig 68%-ban készültek el a munkálatok. A felújítási ütemtervet nem sikerült tartani az építőcég tevékenységében keletkezett hiányosságok miatt, ennek ellenére a B épület felújítását befejezték.

Az egykor kémiai líceumként ismert műszaki középiskola épületének a felújítása 22,9 millió lej értékű pályázat révén valósul meg. Egyelőre a munkálatok 62%-ánál tartanak. A diákok oktatása jelenleg a középiskola bentlakásában és a szakiskolában zajlik – mondta az előljáró.

A Constantin Brâncuși Szakiskola épületét is felújítják majd, ami a PNRR program keretében 13 millió lejbe kerül, jelenleg a közbeszerzési versenytárgyalás van folyamatban. Az Avram Iancu Általános Iskola és a borzasi Vasile Moldovan iskola felújítását is tervbe vették. A tanintézmények épületeinek a felújítása és korszerűsítése mellett az összes dicsőszentmártoni iskola bútorzatának felújítására, modern didaktikai

(Folytatás a 6. oldalon)

Ne feledje
idejében megújítani
előfizetését!
Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
féláron,
mint ha
megvásárolná!

Felújítják az orvosi rendelőket

Nyáradszeredában idén felújítanak egy egészségügyi célokat szolgáló ingatlant. A finanszírozási forrás biztosítva van.

2.

Horățiu Suciú megpályázza a polgármesteri tisztséget

Hétfőn délben a városháza előtt tartott sajtótájékoztatón jelentette be Horățiu Suciú szívbész, hogy független jelöltként indul a polgármesteri tisztségért Marosvásárhelyen, célja „leváltani a jelenlegi, inkompetens városvezetést”.

4.

Teendők a gyümölcsösben

A gyümölcsfák tavaszi előkészítése ugyanis a fajok hőérzékenységének a függvényében kell történni. Vannak fajták, amelyek gyorsan reagálnak a felmelegedésre, és a rügyek megjelenése hamarabb elkezdődik.

5.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Összevonósi és álláskeresés

Mózes Edith

Miközben ezeket a sorokat írom, javában tartanak a koalíciós tárgyalások a választások összevonásáról. Ha megegyeznének is, akkor sem biztos, hogy nem változtatnak a szabályokon menet közben.

A megbeszélések elején a PNL elnöke kijelentette: a választások összevonásával kapcsolatos összes hipotézist megvitatják, de még nem született döntés az európai parlamenti és a helyi választások összevonásáról, sem a 2024-es összes szavazás naptárát illetően. A kérdésre, hogy kizárja-e annak lehetőségét, hogy a PNL a PSD elnökjelöltjét támogassa, kitérő választ adott, a nép akarata hivatkozva. Közben az első alelnök már bejelentette, hogy Ciucă az elnökjelölt.

A liberális elnök szerint a döntést úgy hozzák meg, hogy „az jó legyen Románia polgárainak és a demokráciának”. Vagyis ő lenne a legjobb a demokráciának... és a népnek?

Köztudott, a politikusokat jobban érdekli az összevonósi, mint a szavazókat. Hisz a számításoknál csak a koalíciós pártok vezetői és pártjaik kerültek előtérbe. A forgatókönyvek a helyi és az európai parlamenti választások összevonása kapcsán azt mutatták, hogy a PNL Ciucăt megmenti, de korlátozná Ciolacu belső megmérettetésének lehetőségét. Nem zárták ki azt a lehetőséget sem, hogy a helyhatósági választások lejártával a mandátumot szerző önkormányzati tisztségviselők a következő parlamenti és elnökválasztási fordulóban már kevésbé fogják tudni mozgósítani a választópolgárokat.

(Folytatás a 3. oldalon)

CCCCCCCCCCCC

FEBRUÁR

13., kedd
A Nap kel
7 óra 30 perckor,
lenyugszik
17 óra 44 perckor.
Az év 44. napja,
hátravan 322 nap.

IDŐJÁRÁS

Eső

Hőmérséklet:
max. 9 °C
min. 1 °C

**Isten éltesse!*

Ma ELLA és LINDA, holnap BÁLINT és VALENTIN napja.

BÁLINT: a latin Valentinus családnévből származó férfinév. A Valentinus alapszava, a valens jelentése erős, egészséges.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2024. február 12.

1 EUR	4,9753
1 USD	4,6170
100 HUF	1,2841
1 g ARANY	299,9474

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népszerűség szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Folytatódik a lomtalanítás a megyeszékhelyen

Február 5-én kezdődött és március 3-áig tart Marosvásárhelyen a lomtalanítás, amelynek során régi bútorokat, matracokat, képekereket, állatkezeket, játékokat, ajtókat, ablakokat, tükröket, szőnyegeket és ablakrácsokat gyűjtenek össze. Az elektronikai hulladékot (például tévékészülékeket) vagy a háztartási gépeket ez alkalommal nem szabad kihelyezni. Február 12-étől, hétfőtől 14-éig, szerdáig az alábbi pontokon található a hulladék gyűjtésére kihelyezett speciális konténerek: Állomás tér, az oldalsó parkolóban; Szabadság utca, Ion Heliade-Rădulescu utca sarka; Kultúrház utca, a sportpályák mellett (a Felszabadulás utcánál); Băneasa utca, az újonnan épült ANL-s tömbházak mellett; Levendula utca, a vasút mellett; Hadsereg tér, a piac parkolójában, az oroszpiacnál; Harcsa utca, a vasút melletti parkolóban; Ady Endre utca, a játszótér és a föld alatti öntözők közelében.

Helyi termelők vására

Február 16-án, pénteken 8–19 óra között a Bálint-nap jegyében tartják a marosvásárhelyi Petry Látványműhely és Múzeum udvarán az idei második Local Farmers Market vásárt. A helyi termelők portékáinak seregszemléjén hentesáru és tejtermékek, sajtok, mézek, lekvárok, szörpök, gyümölcslevek, pálinkák, borok, zöldségek, gyümölcsök, teák, kencék, ajándéktárgyak, olajok, édességek, ékszerek gazdag kínálatából lehet majd válogatni.

Kárpátországi szolgálat – interjúkötet

A Székelyföldi Magyar Újságírók Egyesülete február 13-án, kedden (ma) 17 órakor Marosvásárhelyen, a Bernády Házban bemutatja frissen megjelent negyedik kötetét, amelynek címe: Kárpátországi szolgálat. A könyv a Kárpát-medence történelmi egyházainak magyar főpásztorai, illetve néhány jeles egyházi személyiséggel készült interjúkat foglalja magában. Jelen lesz a kötet ötletgazdája, Galbács Pál, szerkesztője, Szekeres Attila és felelős kiadója, Bedő Zoltán, maguk is társszerzők, az interjúalanyok közül Ötvös József nyugalmazott lelképásztor, esperes, az Erdélyi Református Egyházkerület volt generális direktora. Az est házigazdája Gáspár Sándor, a Marosvásárhelyi Rádió nyugalmazott szerkesztője, maga is társszerző. A könyv a helyszínen megvásárolható. Ára 50 lej.

Újra látható az Évszakok

A marosvásárhelyi Ariel Ifjúsági és Gyermekszínház stúdiótermében február 14-én, szerdán délelőtt 9 órakor és 10.30-kor a 4 éven aluli nézőknek szóló Évszakok című előadás látható Barabás Olga rendezésében. Mivel a helyek száma korlátozott, az előadásra előzetesen helyet kell foglalni a 0770-996-416-os mobilszámán.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasag.ro E-mail: nepujasag@e-nepujasag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

Felújítják az orvosi rendelőket

Nyáradszeredában idén felújítanak egy egészségügyi célokot szolgáló ingatlant. A finanszírozási forrás biztosítva van.

Gligor Róbert László

Az önkormányzat idén felújítja a tulajdonában álló főtéri ingatlant. A négy családorvosnak, valamint a mentőszolgálati személyzetnek is helyiségeket biztosító épület megérett a beruházásra, ezért a város pályázatot nyújtott be erre a célra – adta hírül Tóth Sándor polgármester. A kérelmet pozitívan bírálták el, így az országos helyreállítási program (PNRR) keretében egy 581 ezer lejes finanszírozási forrás biztosítva van erre a célra, amihez a számítások szerint szükség lesz mintegy 150 ezer lejes önrészre is. A műszaki terv elkészült, így hamarosan sor kerülhet a közbeszerzési eljárásra. Ez nem lesz hosszú és bonyolult folyamat, hiszen három ajánlat birtokában választják majd ki a kivitelező céget, ezért már a tavasszal szerződést kötnének, és elkezdődhetne a legtöbb félévesre becsült munkafolyamat.

Az egyetlen gondot az jelenti, hogy a felújítás idejére az orvosokat, men-

Fél évre ki kellene költöztetni az épületből az orvosi és a mentőszemélyzetet

Fotó: Gligor Róbert László

tősoket ki kell költöztetni az épületből, ehhez viszont megfelelő köz- vagy magántulajdonban álló épületben kell keresni számukra alkalmas helyiségeket, hogy az egészségügyi szolgáltatások ez idő alatt is zavartalanul folyhassanak.

Tóth Sándor polgármester szerint az önkormányzat főtéri épületei mervadók, szinte „névjegyei” kell legyenek a település építészeti arculatának, ezért igényes kivitelezést szeretnének, akár a tavaly a volt szülészeti épületében átadott szociális központ esetében.

Meg el sem készült, máris javítani kellett az aszfaltot

Nagy-Bodó Szilárd

Októberben kezdődött a marosvásárhelyi Dózsa György utca felújítása, amelynek egyes részei már az év végére elkészültek. A Kövesdom-

bot a főtérrel összekötő szakaszon azonban már meg is jelentek az első kátyúk, ezeket pénteken tömték be. Felmerül a kérdés, hogy hogyan tud ilyen hamar tönkremenni az új aszfalt, még akkor is, ha nincs ráhúzva az utolsó, a koptatóréteg. Az út álla-

pota nagy elégedetlenséget váltott ki a közösségi médiában a város lakosából.

– Egyetlen szakaszon van hiba, amely a Kövesdombot a főtérrel köti össze, ott az alvállalkozó Asfarom vállalat nem megfelelő hőmérsékleten öntötte az aszfaltot, emiatt sérült meg az alapozóréteg – mondta lapunknak Soós Zoltán, Marosvásárhely polgármestere. Hozzátette: a kötés nem felelt meg a műszaki előírásoknak. Az önkormányzat kötelezni fogja a kivitelezőt, hogy azon a szakaszon öntse újra az aszfaltot. Marosvásárhely polgármestere hozzátette, hogy azokon a szakaszokon, ahol a Geiger, illetve az Astor dolgozott, semmiféle probléma nem jelentkezett.

A Dózsa György utcában jelenleg is zajlanak a munkálatok, készül a bicikliút és a járda. Ahogy ezek befejeződnek, következik a koptatóréteg öntése. A hiányzó szakaszoknak is teljesen el kell készülniük júniusig – nyomatékosította Soós Zoltán.

Több lyuk is keletkezett az útburkolaton

Fotó: Nagy-Bodó Szilárd

RENDEZVÉNYEK

Bálint-napi szimfonikus hangverseny

Bálint-napi rendkívüli szimfonikus hangversenyt tartanak február 15-én, csütörtökön 19 órakor a Kultúrpalota nagytermében. A Marosvásárhelyi Állami Filharmonia szimfonikus zenekarát Fakhraddin Kerimov azerbajdzsáni karmester vezényli, szólót játszik Julia Kerimova azerbajdzsáni zongoraművész. Műsoron: Sztarvinszkij-, Sosztakovics- és Prokofjev-művek.

Az évad utolsó négy Hahota-előadása Marosvásárhelyen

A marosvásárhelyi Hahota színtársulat még négy alkalommal viszi színre nagy sikerű kabaré-előadását Marosvásárhelyen, este 7 órától, a Maros Művészegyüttes előadótermében. Február 24-én és 25-én, majd március 2-án és utoljára 3-án adódik le-

hetőség megtekinteni a nagy érdeklődésnek örvendő És akkor mi van? című kabarét. Fellépnek: Puskás Győző, Gönczy Katalin, Cseke Péter, Halmágyi Éva, Szőlősi P. Szilárd és Kelemen Barna. Énekel Jakab Bodoni Ildikó. Rendező dr. Kovács Levente. Jegyek elővételben még kaphatók a Kultúrpalota (hétfőtől péntekig 10–13 óra között, kedden és csütörtökön 17–19 óra között), a Maros Művészegyüttes jegyirodájában (hétköznap 18–19 óra között és az előadás napján 17–19 óra között), valamint a World Travel Shop utazási irodában (Aurel Filimon utca 17. sz., hétköznap 9–17 óra között). Az évad teljes műsorrendje megtekinthető a www.hahota.ro weboldalon, fontos infók a társulat Facebook-oldalán.

Újabb marosvásárhelyi Időtár

Február 13-án, kedden (ma) 18 órától a marosvásárhelyi, Bolyai utcai Studium Hub előadótermében mutatja be Sebestyén Mihály és Diamantstein György Marosvásárhely történelmi kronológiájának újabb kötetét, az Időtár V/5-öt. A szerzőkkel a Mentor Könyvek Kiadó vezetője, Király István beszélget.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Benyújtotta lemondását a parlamentnek Novák Katalin

Benyújtotta a lemondásáról szóló írásbeli nyilatkozatot az Országgyűlésnek Novák Katalin, aki szombaton jelentette be, távozik a köztársasági elnöki posztról.

A parlamenti honlapon hétfőn közzétett, vasárnapi keltezésű dokumentumban az államfő a köztársasági elnök jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvényre hivatkozva tájékoztatja a parlamentet a lemondásáról.

A jogszabály szerint az államfő az Országgyűléshez intézett írásbeli nyilatkozatával lemondhat megbízatásáról, a lemondás érvényességéhez az Országgyűlés elfogadó nyilatkozata szükséges.

Az Országgyűlés tizenöt napon belül kérheti a köztársasági elnököt, hogy elhatározását újból fontolja meg. Ha a köztársasági elnök az elhatározását írásbeli nyilatkozatával fenntartja, az Országgyűlés a lemondás tudomásulvételét nem tagadhatja meg.

A törvény szerint a köztársasági elnök megbízatása a le-

mondó nyilatkozatban megjelölt, a tizenötödik napnál nem korábbi időpontban, ennek hiányában az Országgyűlés elfogadó nyilatkozata meghozatalának napján, elfogadó nyilatkozat hiányában az annak meghozatalára nyitva álló határidő eredménytelen elteltével szűnik meg. Ha az Országgyűlés a köztársasági elnököt a lemondás megfontolására kéri, a köztársasági elnök megbízatása az elhatározását fenntartó nyilatkozatban megjelölt időpontban, ennek hiányában a fenntartó nyilatkozat benyújtásával szűnik meg.

Az alaptörvény rendelkezik arról, hogy ha az államfő megbízatása idő előtt szűnt meg, a megszűnéstől számított harminc napon belül az Országgyűlésnek meg kell választania az utódját. A jelöltséghez az országgyűlési képviselők legalább egyötödének írásbeli ajánlása szükséges.

A köztársasági elnököt az Országgyűlés öt évre választja. Államfővé megválasztható bármely magyar állampolgár, aki elmuljt 35 éves. (MTI)

Az európai szövetségeseknek többet kell fektetniük a védelembe

Donald Trump volt amerikai elnök legutóbbi nyilatkozatainak a NATO-finanszírozásról és a közös védelemről ébresztőként kell szolgálniuk a szövetségesek számára, hogy fektessenek többet a védelembe – jelentette ki Kaja Kallas észt miniszterelnök Tallinnban, Roberta Metsola európai parlamenti elnökkel közösen tartott sajtótájékoztatóján hétfőn.

Arra reagálva, hogy Donald Trump megjegyzése szerint az Egyesült Államok nem védené meg az NATO-szövetségeket, amelyek nem teljesítik a

védelmi kiadásokra vonatkozó kötelezettségvállalásait, Kaja Kallas azt mondta: a kijelentés azon NATO-tagoknak szól, amelyek nem fektettek eleget a védelmi kapacitásuk fokozásába.

„Úgy gondolom, hogy amit az amerikai elnökjelölt mondott, az talán felébreszti a szövetségesek azon csoportját, amelyek nem tettek ennek eleget” – fogalmazott az észt kormányfő, utalva egyebek mellett arra a célkitűzésre, melynek értelmében a NATO-tagállamok védelmi büdzséjének 2024-re el kell érnie a bruttó hazai termékük (GDP) két százalékát.

Roberta Metsola a sajtótájékoztatón kijelentette: az Európai Uniónak többet kellene költenie a védelemre.

Függetlenül attól, hogy ki fogja vezetni a következő amerikai kormányt, az EU-nak világos üzenetet kell küldenie arról, hogy „elég erősek vagyunk ahhoz, hogy meg tudjuk védeni egymást” – fogalmazott.

Az uniós parlament elnöke a volt amerikai elnök megjegyzésére utalva hozzátette: minden ilyen kijelentés esetében fel kell ismerni az abban rejlő veszélyt, egyúttal azonban azt is, hogy többet kell tenni a védelem érdekében. (MTI)

Izrael a civilek evakuálását szorgalmazza Rafahból

Izrael a Rafah elleni katonai támadás előtt megpróbálja evakuálni onnan az oda menekült palesztin civileket – közölte Ejlon Levi kormányzó hétfőn.

Izrael hétfőn felszólította az ENSZ segélyszervezeteit, hogy segítsenek a gázai civilek evakuálásában az egyiptomi határnál fekvő Rafahból, a Gázai övezet legdélibb pontján, ahol a következő hadműveletet tervezik a Hamász iszlamista terrorszervezet ellen.

Az övezet északi részéről erre a területre telepítették ki korábban a palesztin lakosságot, ezért mintegy 1,4 millió civil él ideiglenes menedékhelyeken és sátrakban Rafah környékén. Izrael Rafahnál négy Hamász-egység felszámolását tervezi, amelyek az izraeli hadsereg (IDF) tisztjei szerint jóval gyen-

gebbek, mint a korábban Hán-Júnisznál küzdő iszlamista fegyveresek.

A térségben a legnagyobb kihívást az jelenti, hogy miként harcolhatnak a Hamász ellen a civilek jelenléte mellett anélkül, hogy áldozatokat szenvednének az áttelepített lakosság körében.

Benjámín Netanjahu miniszterelnök pénteken katonai offenzívát hirdetett Rafah ellen, azt állítva, hogy enélkül Izrael nem érheti el célját, a Hamász katonai erejének felszámolását.

A város elleni katonai lépésekhez először meg kell védeni a civil palesztin lakosságot azokon a területeken, ahol a harcok zajlanak majd, és ehhez pontos tervekre van szükség – hangsúlyozta Joe Biden amerikai elnök vasárnapi, 45 perces telefonbeszélgetésükön Netanjahunak. (MTI)

A hollandok legjobban a kibertámadásoktól és az iszlamista terrorizmustól tartanak

A létfontosságú infrastruktúrát, például az energiaellátást vagy a banki szolgáltatásokat érő kibertámadástól és az iszlamista terrorizmustól félnek legjobban a hollandok – derül ki a nemzetközi kapcsolatokkal foglalkozó hágai székhelyű Clingendael Intézet éves felméréséből.

A kutatás célja, hogy felmérje, hogy a holland lakosság mit tart fenyegetésnek, és mi az, ami reménykeltő számukra a nemzetközi környezetben. A hollandok elsősorban olyan fenyegetésektől tartanak, amelyek közvetlenül érintik a közösséget, és arra számítanak, hogy öt éven belül bekövetkeznek – állapították meg a kutatók.

A fenyegetések listáján a második helyen a hollandiai bevándorló közösségekkel szembeni külföldi kormányzati beavatkozás, a harmadik helyen pedig az iszlamista terrortámadás, illetve a nagyarányú illegális bevándorlás áll. A válaszadók a Kínától való gazdasági függetlenedés következtében esetleg kialakulható jóléti válság miatt agódnak a legkevésbé, továbbá fenyegető tényezőnek tekintik a muszlimok elleni gyűlölet esetleges növekedését.

A felmérés arra is felhívta a figyelmet, hogy a lakosság véleménye az éghajlatváltozással kapcsolatban is elmozdult, és most már inkább abban reménykednek, hogy képesek lesznek alkalmazkodni a változásokhoz.

„A hollandok hisznek abban, hogy célzott beruházások révén előrelépések lesznek a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás területén, ezért annak mérséklése sokkal hátrébb szerepel a listán” – olvasható a kutatásban. A válaszadók a kibertámadások elleni védelem fejlődését, Svédország uniós csatlakozását látják reményt adónak a jövőre nézve.

„Az emberek a közbiztonság tekintetében is sok reményt fűznek a nemzetközi szövetségekhez. Ez vonatkozik Svédország NATO-csatlakozására és a nemzetközi kábítószer-bűnözés elleni küzdelemre is” – nyilatkozta a Clingendael kutatóintézet igazgatója, Monika Sie Dhian Ho a felméréssel kapcsolatban. (MTI)

Ülésezik a Legfelsőbb Védelmi Tanács

Klaus Iohannis államfő február 21-én 13 óra összehívta a Legfelsőbb Védelmi Tanács (CSAT) ülését a Cotroceni-palotába – tájékoztatott hétfőn az elnöki hivatal. A közlemény szerint az ülés napirendjén a következő témák szerepelnek: a fekete-tengeri térség biztonsági helyzetének alakulása Oroszország Ukrajna elleni agressziójával összefüggésben és annak

Romániára gyakorolt hatása; a védelmi projektek terén elért előrehaladás, különösen a fegyverkezési programok végrehajtására, valamint a személyzeti létszám növelésére és megtartására irányuló erőfeszítésekre vonatkozóan. Az ülés napirendjén szerepel továbbá a Kiberbiztonsági Operatív Tanács, valamint a CSAT 2023-as tevékenységi jelentése. (Agerpres)

Ország – világ

5079 lejre emelkedett a nettó átlagbér

Tavaly decemberben novemberhez viszonyítva 314 lejjel (6,6 százalékkal) 5079 lejre emelkedett a nettó átlagbér Romániában – közölte hétfőn az Országos Statisztikai Intézet (INS). A bruttó átlagbér 8301 lej volt 2023 decemberében, 535 lejjel (6,9 százalékkal) több, mint egy hónappal korábban. A legnagyobb nettó átlagbért – 12.710 lejt – a kocszgyártás és kőolaj-feldolgozás ágazatában, a legkisebbet – 2825 lejt – a vendéglátóiparban jegyezték. 2022 decemberéhez képest 15,5 százalékkal nőtt a nettó átlagfizetés az országban. Ami a közalkalmazotti szférát illeti, a közigazgatásban 5 százalékkal, az egészségügyben és a szociális ellátásban 2,8 százalékkal nőtt a nettó átlagbér decemberben novemberhez viszonyítva. (Agerpres)

A kohéziós alapok 95 százalékát hívták le

A 2014–2020-as többéves pénzügyi keretben elérhető kohéziós alapok 95 százalékát hívta le eddig Románia – közölte hétfőn Adrian Căciu európai projektekért felelős miniszter. A tárcavezető Facebook-bejegyzése szerint összesen 22,846 milliárd eurót hívott le az ország a 2014–2020-as kohéziós alapokból, az abszorpció ráta elérte a 95 százalékot. Emellett további támogatási kérelmek elbírálása van folyamatban az Európai Bizottságnál, ezek összértéke 879,1 millió euró – tette hozzá bejegyzésében a miniszter. (Agerpres)

Újabb kibertámadás

Az egészségügyi minisztérium hétfőn megerősítette, hogy hétfőn hajnalban „masszív” zsarolóvírusos kibertámadás érte az egészségügy egyik informatikai rendszerének szervereit, és 18 kórház érintett. A rendszer nem működik, a fájlokat és az adatbázisokat a támadók titkosították. Az IT-szakértők, beleértve a kiberbiztonsági igazgatóság szakembereit is, dolgoznak a rendszer visszaállításán – tájékoztatott a tárca. Leszögezték, hogy a szakemberek rendkívüli biztonsági intézkedésekkel védik a hálózatra kötött többi kórházat. A kibertámadás által érintett kórházak között van több bukaresti intézmény és több megye (Konstanca, Máramaros, Buzău, Ialomița, Argeș, Dâmbovița) sürgősségi kórháza is. Alexandru Rafila egészségügyi miniszter korábban azt nyilatkozta, hogy hétfő délelőtt országszerte 15-20 kórháznak voltak problémái a Hippokratész elnevezésű informatikai rendszer használatával. (Agerpres)

Összevonódsi és álláskeresés

(Folytatás az 1. oldalról)

A döntés nem várhat sokáig, alkotmányos feltételek szabják meg, hogy március végéig kell megszavaznia a parlamentnek egy esetleges jogszabály-módosítást, ami lehetővé tenné a többfordulós választás egyidejű lebonyolítását.

Az ellenzék ugyanakkor bejelentette, hogy az alkotmánybírószágon támad meg minden ezzel kapcsolatos jogszabály-módosítást.

Az államfő Strasbourgan kommentálta a választások összevonásával kapcsolatos forgatókönyveket, és kijelentette, hogy négy választási forduló túl sok. Közben meg aktívan keresi az új állást. Véleménye szerint a közép- és kelet-európai politikusok kimaradnak a legfontosabb európai állásokból. Mivel nem indulhat egy harmadik mandátumért, holott az elnöki bársonyszék – azt mondta – nagyon kényelmes számára, bizonyára úgy gondolja, „megérdemel(ne)” egy hasonló kényelmes funkciót a brüsszeli berkekben is. A sajtó egy része egy időben a NATO potenciális vezetőjének mutatta be, majd az Európai Bizottság elnökének, az Európai Tanács elnökének, de még az Európai Parlament elnökének is elképzelte.

Maga az érintett február 7-én azt mondta, hogy az EU-nak nem szabad megismételnie a 2019-es hibáit, amikor a blokk legfontosabb feladatai (az EB és az Európai Tanács elnöksége) nyugat-európai politikusoknak jutott.

„Elfogadhatatlan lenne, ha a vezető pozíciók egyike sem kerülne az Európai Unió keleti részének politikusaihoz.” „2019-ben ezeket a pozíciókat a »régik« Európából érkezett emberek töltötték be. Mindannyian kompetensek – nem ez a probléma –, de a keleti emberek hiánya az egyik oka annak, hogy sok európai eltávolodott. Ezt a hibát nem szabad megismételni. Az EU-nak figyelembe kell vennie a regionális kritériumokat.”

Majd kiderül, mi történik.

A térség egyik legmodernebb létesítménye Marosszentgyörgyön

Az idén elkészül az onkológiai kórház

A tervek szerint az idén elkészül Kelet-Európa egyik legmodernebb onkológiai kórháza Marosszentgyörgy határában. A több mint százágas intézményben a diagnózis felállítását megelőző kivizsgálásoktól a kezelésig és a pszichológiai tanácsadásig minden szolgáltatás elérhető lesz egy fedél alatt, amire a daganattal diagnosztizált pácienseknek szükségük van.

Menyhárt Borbála

Marosszentgyörgyön egy újabb, mondhatni egyedülálló egészségügyi intézmény épül, amely előreláthatólag a nyárára készül el – mutatott rá nemrég tartott sajtótájékoztatóján *Sófalvi Szabolcs*, a község polgármestere. Mint mondta, nem az önkormányzat beruházása, azonban fontosnak tartja megemlíteni, hiszen az onkológiai kórház megépítése hatalmas előrelépést jelent mind Marosszentgyörgy, mind Marosvásárhely, de az egész térség számára. A megyeközpontot amúgy is színvonalas egészségügyi szolgáltatásokat nyújtó egyetemi városként tartják számon, a szóban forgó

beruházás pedig erősíti a hírnevet. Marosszentgyörgyön is vannak elismert egészségügyi intézmények, és örömeikre szolgál, hogy egyre bővül ezek sora, évek óta működik egy meddőségi központ, illetve egy dialízisközpont, most pedig épül az onkológiai kórház, és még el sem készült, máris körvonalazódik a kórház közelében egy imagisztikai központ, ugyanakkor más egészségügyi beruházók is érdeklődnek a lehetőségek iránt – tette szövé a község vezetője. Az öthektáros területen fekvő többszintes onkológiai kórház nagyrészt magánberuházás, a költségek mintegy egyharmadát fedezi az állam hozzájárulása. A kórház több mint félszáz kórtermében 116 ágy áll majd a páciensek rendelkezésére, járóbeteg-ellátást is biztosítanak, illetve a hosszú és rövidebb távú kórházi kezelésre szoruló betegek számára is biztosítva lesz a legszakoskerübb ellátás, ugyanakkor palliatív szolgáltatásokkal is szeretnék segíteni a súlyos állapotú betegeket és családjukat, tehát a betegség kezdeti fázisában, valamint az előrehaladott vagy nagyon súlyos állapotban lévő rákos betegek kezelésére is lehetőség lesz az új intézményben. A Marosvásár-

Fotó: Horváth Éva

hely szomszédságában épülő onkológiai kórházban integrált megelőző és gyógyító orvosi szolgáltatásokat nyújtanak majd, a legújabb generációs orvosi berendezések állnak a betegek rendelkezésére, akárcsak a neves nyugati egészségügyi intézményekben. Sófalvi Szabolcs hang-

súlyozta: a kórház szerződéses viszonyban áll majd az egészségbiztosító pénztárral, így a kezeléseket mindenki számára elérhetőek lesznek, anyagi helyzetétől függetlenül, és a betegek nem kényszerülnek majd arra, hogy esetleg más városokba vagy akár külföldre menjen-

nek a hatékonyabb kezelés reményében. Előreláthatólag a kórházban 180 fős személyzet látja majd el a pácienseket, az alkalmazottak egy része pedig egyesült államokbeli egészségügyi létesítményekben vesz majd részt szakmai képzéseken.

Horățiu Suciú független jelöltként pályázza meg a polgármesteri tisztséget Marosvásárhelyen

Hétfőn délben a városháza előtt tartott sajtótájékoztatón jelentette be Horățiu Suciú szívsebész, hogy független jelöltként indul a polgármesteri tisztségért Marosvásárhelyen, célja „leváltani a jelenlegi, inkompetens városvezetést”. Közölte: egyszerű polgárként teljességgel elégedetlen a Soós Zoltán teljesítményével.

Antalfi Imola

Horățiu Suciú, a Marosvásárhelyi Szív-érrendszeri és Transzplantációs Intézet vezetője, Marosvásárhely díszpolgára, aki a liberális párt képviselője a helyi tanácsban, elmondta, nagy volt benne a lelkesedés a legutóbbi választások után, de mára már egyértelművé vált számára, hogy Soós Zoltán polgármester, bár jóindulatát nem vonja kétségbe, hozzá nem értő városvezető, aki csapatával semmit sem teljesített a választási ígéreteiből, és a városvezetés improvizációi, inkompetenciája jellemezte az elmúlt 3 évet.

„A város szívének újra dobognia kell, ezt a szívet újjá akarom élesíteni. Hozzáértő városvezetőre van szükség, olyan jövőképre, hogy fiataljaink ne vándoroljanak el. Vállalkozásbarát, a civil szférát partnerének tekintő, kompetens közigazgatásra van igény Marosvásárhelyen” – jelentette ki az ismert marosvásárhelyi szívsebész, aki bevallása szerint mintegy 4200 gyermek és ugyanennyi felnőtt szívet műtötte eddig. A szívintézet vezetője elmondta, régebről foglalkoztatta a gondolat, hogy polgármesterjelöltként induljon a helyhatósági választásokon, döntése viszont csak mostanra született meg, látva, hogy a város nem fejlődik. A helyi költségvetés múlt heti

Horățiu Suciú sajtótájékoztatója

Fotó: Nagy Tibor

megszavazását követően jutott arra a következtetésre, hogy a jelenlegi önkormányzat vezetését nem érdeklik olyan fontos projektek, mint például egy új híd építése a Maroson át, a köztisztaság, parkolóház építése például a Sürgősségi Klinikai Kórház mellett – közölte Horățiu Suciú, aki számít a román pártok támogatására, de minden polgár szavazatára. A Marosvásárhelyen tanult szívsebész hozzátette: orvosi pályafutása során menedzseri ismereteket szerzett, csapatot épített, így volt lehetséges megnyernie a 102 millió eurós költségvetésű projektet egy új kardiológiai kórház építésére. A városvezetés nem egyszerűes dolog, ehhez jó csapat szükséges, és bízik a fiatalokban,

hogy mellé állnak ebben a törekvésében – nyilatkozta. Horățiu Suciú azt is elmondta, hogy lemondott a Nemzeti Liberális Pártban betöltött vezető tisztségéről (a marosvásárhelyi szervezet elnöki, illetve megyei első alelnöki funkciójáról – szerk. megj.), és kilépett a pártból. „Politikai és szakmai áldozatot hozok azért, hogy független polgármester legyek, leváltam a jelenlegi városvezetést. Tenni szeretnék Marosvásárhelyért, valamit visszaadni abból, amit az évek során kaptam. Profi csapattal dolgoznék, és számítok a fiatalokra, arra, hogy mellém állnak. Nyitott vagyok a tárgyalásokra a politikai pártokkal, ezeket már el is kezdem” – nyilatkozta Horățiu Suciú.

A szenátusi szakbizottság eltörölte a 10%-os „betegségadót”

A szenátus munkaügyi és pénzügyi-költségvetési bizottsága törölte a 2023/115-ös sürgősségi rendeletről a betegszabadság ideje alatt folyósított juttatás 10 százalékos adójáról szóló előírást.

A szakbizottságok hétfőn kedvezően véleményezték az úgynevezett salátarendeletet jóváhagyó tervezetet, amely a kormány által elfogadott formájában a betegszabadság ideje alatt folyósított juttatás egészségügyi szolgáltatási járulékkötelezettségét is előírta január 1-jétől.

A Szociáldemokrata Párt, a Nemzeti Liberális Párt és a Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) egyaránt javaslatot nyújtott be a 10 százalékos járulék törlésére, és a jelentésteve szakbizottságok elfogadták az indítványt.

„Az egészségnek nincs politikai színezete. Hiba csúszott ebbe a rendeletbe, és a mai módosítással felszámoltunk egy méltánytalanságot” – fogalmazott az ülés után Nicoleta Pauliuc szenátor, a védelmi bizottság vezetője.

Az USR szenátora, Ștefan Pălărie felröta, hogy bár a „betegségadót” eltörölték, egy másik módosító javaslattal a testület jóváhagyta a 3000 lej feletti nyugdíjak 10 százalékos adójának kiterjesztését a külföldön dolgozó román állampolgárokra.

A 2023/115-ös sürgősségi rendeletet a szenátus plenumának is meg kell még vitatnia. (Agerpres)

Jegyezhetők a Tezaur államkötvények

Hétfőtől ismét jegyezhetők a Tezaur program keretében kibocsátott lakossági állampapírok – közölte a pénzügyminisztérium.

Az 1 és 3 éves futamidejű kötvények 6, illetve 6,75 százalékot kamatoznak.

Az anyagtalanított értékpapírok névértéke 1 lej.

Az állampapírok online megvásárlására február 12. és március 7. között van lehetőségük azoknak a magánszemélyeknek, akik regisztráltak az országos adóhatóság (ANAF) privát virtuális tér (SPV – Spațiu Privat Virtual) platformján. Emellett megvásárolhatók az államkincstár fiókjainál február 12. és március 8. között, továbbá február 12. és március 7. között a városi, február 12. és március 6. között pedig a vidéki postahivatalokban.

A kötvények évente kiszámított kamatát a kibocsátási tájékoztatóban rögzített formában fizetik. Az értékpapírok átruházhatók, és a futamidő lejártá előtt is bármikor visszaválthatók.

A kötvényeket olyan román állampolgárságú személyek jegyezhetik, akik a vásárlás időpontjában betöltötték a 18 évet. A lakossági állampapírokból származó jövedelem nem adóköteles – emlékeztetett a pénzügyminisztérium. (Agerpres)

Gyepvédelmi program

Kisgazdák és természetvédők érdekében

Múlt héten ismertette a marosvásárhelyi Studium Hubban a Milvus Csoport Egyesület és a szatmárnémeti Erdélyi Kárpát-Egyesület a három évvel ezelőtti gyepvédelmi program eredményeit, következtetéseit. Az „Agrárkörnyezetvédelmi szakpolitika fejlesztése részvételi akciókutatással és civil hozzájárulással” című projektet az Active Citizens Fund Románia program keretében Izland, Liechtenstein és Norvégia a 2014–2021-es EGT Alapon keresztül finanszírozta 224.587 euróval, amihez hozzájárult a szervezetek által előteremtett 10%-os önrész. A programot Papp Judit projektmenedzser a munkatársaival, Havadtói Krisztinával és Márk Nagy Jánossal, az EKE szatmárnémeti szervezetének elnökével mutatta be. Az ismertetőn felszólalt Ovidiu Săvășcă, a Maros Megyei Mezőgazdasági Intervenciók és Kifizetési Ügynökség igazgatója is.

Vajda György

Előzetesként Papp Judit elmondta, azért pályáztak támogatásra gyepvédelmi programra, mert a Milvus megalakulása óta mártani megfigyeléseket végez, és észrevették, hogy egyes gyepes területek, ahol korábban kutattak, eltűntek. Az alaposabb tájékozódás során kiderült, hogy ez a jelenség országos szintű, és – a későbbiekben kimutatott okok miatt – környezetvédelmi szempontokból igen értékes területek mentek tönkre. A hosszú távú program lehetőséget adott arra, hogy tudományos módszerekkel is vizsgálják és bizonyítsák a jelenséget. Mivel a legelőgazdálkodás mezőgazdasági tevékenység, így partnerként bevonták az APIA-t és az RMGE Maros szervezetét is, az elsőt mint olyan hivatalt, amely támogatja a környezetkímélő gazdálkodást, az utóbbit mint az érintettek, a gazdák képviselőit, azzal a céllal, hogy közösen találják meg azt a módot, amivel mind a természetvédelem, mind a klímaváltozás lefékezésében nagy

szerepet játszó, gazdag biológiai sokféleséggel rendelkező gyepes területek (legelők, kaszálók) megőrizhetők, megmenthetők, legyen szó akár a gazdálkodási eljárások megváltoztatásáról, jogszabályok szigorításáról, illetve ezek betartásának szorgalmazásáról.

Néhány érdekes adat a program-összefoglalóból. Az Egyesült Nemzetek Szervezete Élélmezésügyi és Mezőgazdasági Szervezetének adatai szerint bolygónk szárazföldjének 26%-át olyan nyílt élőhelyek borítják, ahol a füves, lágyszárú növényzet dominál. Romániában különösen gazdag a biodiverzitás, mivel ott bioföldrajzi régió találkozik a területén, és még mindig hagyományosan – kevésbé gépesítetten – használják a gyepes területeket. A gyepes területek (állatok és méhek) mellett fontos szerepük van és lehet a turizmus különböző formáinak a fejlesztésében. De talán ennél fontosabb a beporzás, a humuszképződés, az erózió- és klímavédelmi szerepe és nem utolsósorban a levegőben levő szén-dioxidból származó szénmegkötési, -tárolási képessége. A globális

felmelegedés, avagy a klímaváltozás egyik oka az erdőirtás mellett, hogy világszerte egyre több gyepes terület tűnik el. Ennek a megfékezésére az Európai Bizottság kidolgozott és a tagországok által is alkalmazott közös agrárpolitikákban (PAC) 1992-től megjelenítette az agrárkörnyezetvédelmi intézkedéseket (agromediú). Uniós szinten öt ilyen csomagot dolgoztak ki, amelyekből Romániában kettőre lehet pályázni, így azok a gazdák, akik felvállalják, hogy a pályázatban megjelenített fenntartható módszerekkel környezetkímélő gazdálkodást folytatnak öt évig, bizonyos mértékig felhagyva az intenzív gazdálkodással, kárpótlásul évente hektáronként 142–310 eurós támogatást kaphatnak. A környezeti terhelés csökkentésére az agrárkörnyezetvédelmi intézkedéseket nem egységesen, hanem minden EU-tagállam országos szinten dolgozza ki. Közülük megemlítték a növényvédő szerek és műtrágyák használatának csökkentését, a legelő állatok létszámának a gyepterület eltarthatóságához való igazítását, bizonyos vadon élő állatfajok, madarak (haris) számára szükséges élőhelyek megtartását stb. Legelőgazdálkodási támogatást mégynkben 51 közigazgatási egység (község) igényelhet, ezek nagy része a Felső-Nyárad mentén, a Felső-Maros mentén, a Görgény völgyében és Segesvár környékén (Hortobágy mezeje) igényelhetnek. Azt is megtudtuk, hogy míg a támogatásokat egyre többen igénylik, az igen szigorú feltételek miatt nem pályázik elég gazda.

Szomorú, hogy 2007 és 2019 között 46.000 hektár gyep tűnt el Romániában, kétszerese Nagyvárad, Szatmárnémeti, Marosvásárhely és Temesvár belterületének. A gyepterületeket többnyire felszántják vagy beépítik, az utóbbi években fotovoltaiikus parkokat és/vagy szélgenerátorokat telepítenek az igen hasznos legelőkre. Példaként elhangzott, hogy a Fehér- és a Fekete-Körösök síkságára Arad mellé tervezik Európa legnagyobb – 1000 hektáros – fotovoltaiikus parkjának megépítését. A projektet ismertető környezetvédő szervezet képviselői hangsúlyozták: nincsenek a zöldenergia előállítására ellen, csupán a beruházók keressenek a természetvédelmi értékek szempontjából kevésbé hasznos területet. Illetve vegye figyelembe a környezetvédelmi ügynökség ezt a követelményt is az építkezési engedélyek kibocsátásakor.

Az adatgyűjtés mellett a program keretében konkrét eredmények születtek. A gyep-

területek fontosságának népszerűsítéséért elkészült a pajisti.milvus.ro internetes elérhetőség, ahol a prezentációban ismertettekről alaposabban lehet tájékozódni. Kilenc egyetemi központban 14 előadást tartottak 257 diák részvételével a gyepes területek fontosságáról. Kreativitási versenyt is hirdettek, elsősorban művészeti iskolákban, ahol arra ösztönözték a résztvevőket, hogy vizuálisan is jelenítsék meg a gyepes területek megőrzésének fontosságát. A felhívásra 52 pályamunka érkezett, a jobbakat díjazták. Továbbá szociológiai kutatást is végeztek három közép-erdélyi megyében (Maros, Kolozs, Szatmár), ahol 36 interjú készítették gyepet használókkal, illetve az érdekelt intézmények képviselőivel, és 18 megyéből 156 gazdálkodó által beküldött kérdőívet elemeztek. A támogatások közül a legtöbben a gyepes területeken a HNV- és a hariszsomogókat vették igénybe, míg a szántók sokan biotrágyát használnak. A gazdák megfogalmazták, hogy az illetékesektől elvárják: tegyék hatékonyabbá az agrárkörnyezetvédelmi kifizetéseket. Többségük azért nem igényelt támogatást, mert a parcellák mérete túl kicsi, illetve túlzott a bürokrácia.

Amint korábban szó volt róla, a gyepes területek elvesztésének fő okai: beszántás, beépítés, felhagyás, illetve a természetes beerdősődés. Míg a felhívásra a mezőgazdasági minisztérium által kidolgozott csomagok által lehet csökkenteni, a beépítést az erre vonatkozó jogszabályok betartása állíthatja meg. A civilek a projekt ideje alatt hat esetben indítottak jogi eljárást Natura 2000-es gyepes területek beépítéséért Arad, Bihar és Szatmár megyében, négy esetben az élőhely helyreállítását kérték, míg kettőben napelempark építését szeretnék megakadályozni, az egyik az aradi.

Az előadáson elhangzott, hogy Románia 2007. január 1-jétől kötelezettséget vállalt a meglévő gyepes területek fenntartására. A program során tapasztaltak nem ezt mutatják, ezért a két szervezet panaszt nyújtott be az Európai Bizottsághoz. A támogatási rendszer javításáért hat alkalommal találkozott a gazdák, és az itt összegyűjtött ajánlásokat tartalmazó okiratot 2021–2024 között négyeszer juttatták el a mezőgazdasági minisztériumhoz. Az egyesületet felvették a 2023–2027-es mezőgazdasági stratégiai terv monitoring- (felügyelő-) bizottságába, így a projektnek is köszönhetően hozzájárulhatnak ahhoz, hogy megakadályozzák a gyepes területek csökkenését.

A programot szeretnék folytatni, amennyiben sikerül támogatást szerezni. Folytatódik a terepfelmérés, megfigyelés, élő kapcsolattartás ígérték a szaktárca és a gazdák között, amennyiben lehetőség lesz változtatni a stratégiai programon, megpróbálják érvényesíteni a kisgazdák és a természetvédők érdekeit.

Papp Judit előadása

Fotó: Milvus

Teendők a gyümölcsösben

Várni vagy hozzáfogni?

Furcsa időszakot élünk, a hideg februári napok helyett kellemes, meleg tavaszi idő köszöntött ránk, pont olyan, mint amikor hozzá lehetne fogni az ébredő kert gondozásához. Csak hogy a következő napokra, talán már mára is, erős szelet, bőséges csapadékot, esőt és a hegyekben havat jósolnak a meteorológusok.

Bodolai Gyöngyi

– Korai volt-e megmetszeni a gyümölcsfákat, miközben márciusra is fagyos napokat jósolnak? Aki már túl van a metszésen, erős fagy esetén mit tehet? Helyenként a barackfák már tele vannak rüggyel, meg tudjuk-e menteni őket? Az elmúlt évek tapasztalatai nem kecsegtetnek túl sok reménnyel, ilyen körülmények között mi a teendő a gyümölcsösökben, udvarokon, kertekben? – tettük fel a kérdéseket dr. Thiesz Rezső kertészmérnöknek, nyugalmazott egyetemi oktatónak.

– Nem szabad elfelejteni, hogy most még csak február közepén vagyunk, így komolyabb változás, hirtelen lehűlés bármikor bekövetkezhet, és akkor bizonyos fajok, mint például a kajszli- és őszibarackfák nagyon komoly kárt szenvedhetnek.

A gyümölcsfák tavaszi előkészítése ugyanis a fajok hőérzékenységének a függvényében kell történnie. Vannak fajták, amelyek gyorsan reagálnak a felmelegedésre, és a rüggyek megjelenése hamarabb elkezdődik. Ezeknél a fagykár veszélye is nagyobb.

Hogy milyen munkálatok jöhetnek számításba a tél végén? Nos, a metszés és a növényvédelem, azaz a lemosó permetezés.

A metszést olyan fajok esetében, amelyek kevésbé reagálnak a hőingadozásra, mint például az alma, nyugodtan végezhetjük. A csonthéjasok esetében ajánlatos megvárni a felmelegedés állandósulását, a márciust, amikor a fagyok már nem fognak nagy kárt okozni.

A csonthéjasok közül kevésbé veszélyeztetett a szilva. A metszést ezeknél a fajtáknál valamivel korábban, február utolsó dekádjában már elkezdhetjük.

– Visszatérek a már kirüggyezett barackfákra. Számukra nincsen mentség?

– Sajnos a termés nagy részét már évek óta elveszítjük. Azokban a rüggyekben, amelyek már jobban kifejlődtek, egy hirtelen lehűlés komoly károsodást okoz. Nagyobb telepítésknél óriási veszteségekkel kell számolni, ezért már a telepítéskor sokkal nagyobb odafigyeléssel, a klímadatok ismeretében kell a termőhelyet megválasztani.

Ha a családi kertben két-három fa fagykárt szenvedett, nagy fájdalommal el lehet viselni. Ha azonban valaki hektárokat telepít be, és nem lesz termése, az valóban nagyon komoly pénzügyi gondot, veszteséget jelent.

– Ha már túl vagyunk a tél végi, kora tavaszi metszésen, milyen növényvédő szerekkel kell a gyümölcsfákat megpermetezni?

– A kora tavaszi lemosó permetezésnél a réz- és a kénalapú szerek a legfontosabbak. A kereskedelemben különböző elnevezéssel vannak forgalomban, de a szaküzletekben dolgozó elárúsítók tudják, hogy mit kell a vevőnek adni. A gombás megbetegedések mellett ezek a szerek hatnak a gyümölcsösökben jelen lévő takácsatka áttelelő formáira.

– A nagyobb ágak levágása hosszabb fagyos időszak beálltával nem károsítja a gyümölcsfákat?

– Ezért mondtam, hogy a ház körüli kertekben, gyümölcsösökben nem érdemes elcsúszni a tavaszi munkálatokat. Nagyobb telepítések esetében hozzá lehet fogni az alma, majd a körte, azután a szilva és a többi csonthéjas gyümölcsfa előkészítéséhez. Ahol már elvégezték ezekben a napokban, a metszéskor képződött nagyobb sebfelületeket ajánlott sebkezelővel bevonni, hogy a faállományt megtámadó, rongáló gombafélék megtelepedését megelőzzük.

– Metszést követően mit tehetünk a levágott faágakkal? Elégetni a gyümölcsösben már évek óta nem szabad.

– Ez eléggé bonyolult. Nagyobb kertekben szecskálógépeket használnak, amelyekkel felszecskázzák a levágott ágakat, de mivel gyepesített zöldterületeket kell létrehozni, nem lehet a talaj lazítása céljából aláforgatni. A felszecskázott faágakat ki lehet szállítani a sor végére, és ott komposztálni, az majd lassan trágyává alakul. A családi kertekben is a komposztálás a legjobb megoldás. A vastagabb ágakat ki kell választani és tüzelésre felhasználni.

Dicsőszentmárton

Szerkesztette: Szer Pálosy Piroska

Tanintézményeket újítanak fel

(Folytatás az 1. oldalról)
eszközökre, digitális felszerelésekre is pályáztak 1,8 millió euró értékben.

Általános orvosi asszisztensképző

A helyi önkormányzat a marosvásárhelyi Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetem partnereként tavaly az egyetem kihelyezett tagozatán hároméves asszisztensképzésre szervezett felvételt. A 2023/2024-es tanévre állami költségvetésből 75 helyet hirdettek meg, két osztályt indítottak. Az önkormányzat előljárója sikerként könyvelte el, hogy régi tervük valósággá vált, és sikerült a Tanügyminisztérium által engedélyezett egészségügyi képzést indítani a Küküllő menti régió fiatalsága számára. Az oktatás lebonyolításához szükséges helyiségeket a dicsőszentmártoni önkormányzat bérmentve biztosítja. Az oktatás helyszíne a volt kémiai líceum épülete lesz, de a felújítási munkálatok ideje alatt az új kulturális központban zajlik.

Elektromos autóbuszok, csatornahálózat, aszfaltozás...

A tanintézmények felújítása mellett régóta esedékes városfejlesztési projektek is körvonalazódnak. A tömegközlekedés javítása érdekében 24 millió lej értékben elektromos autóbuszok beszerzésére és saját töltőállomások kiépítésére pályáztak az önkormányzat, a közbeszerzési

versenytervezési folyamatban van. A buszmegállókat is felújítják, ezt követően pedig versenytervezést írnak ki a városi közszállítási működtetésére bérbeadás alapján.

Az önkormányzat épületének áramellátását napelemes rendszer biztosítja, a napipiac 1.800 négyzetméteres tetőzetének beépítésével valósították meg Norvég Alapból, a vissza nem térítendő összeg 1,9 millió lej volt. Az önkormányzat energetikai hatékonysága érdekében az épületkorszerűsítést PNRR-program révén 1,6 millió euróból tervezik kivitelezni, sorolta az idej tervek a polgármester.

Az országos helyreállítási terv (PNRR) keretében finanszírozást nyertek egy hulladékudvar létesítésére is. Az újrahajtható hulla-

dék, valamint az építkezési törmelék, száraz növényzet tárolására alkalmas felületet az Obor téren alakítják ki, az ökoszisztéma kivitelezési költsége 1,6 millió lej.

A csatornahálózat bővítését Csüddölke, Botorka és Bábahalma peremtelepüléseken 33 millió lejes beruházásból valósítják meg. Az Anghel Saligny országos közművesítési program keretében 22,3 millió lejt sikerült lehívni mintegy 36 dicsőszentmártoni utca aszfaltozására, korszerűsítésére.

A munkálatok megkezdéséhez szükséges engedélyeztetések késlekedése miatt előreláthatólag márciusban foghatnak hozzá. Amint a tervezett utcákra aszfaltburkolat kerül, a város utcái 94%-ban lesznek leaszfaltozva.

Sorin Megheșan polgármester

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Rövidesen benépesül a felújított épület Összefogással a zavartalan oktatásért

Dicsőszentmártonban a Traian Általános Iskola felújítása miatt több helyszínen zajló oktatás nem kevés terhet jelent a több mint hétszáz diák és szülők közössége, valamint a pedagógusok, a menedzment és az alkalmazottak számára. Ismétlődő kiköltözéseket, beköltözéseket megszervezni és irányítani, sok más teendővel együtt, sokszor rémálomnak tűnhet. Az iskola felújítása alatt szükségesszerű átszervezések nehézségeiről Gagyi Zoltán helyettes igazgatót kérdeztük.

– Jelenleg a város területén három helyszínen folyik az oktatás. Az új művelődési központban hat elemi osztály délelőtt, az egykori Constantin Brâncuși Szakiskola épületében nyolc elemi, illetve 12 gimnáziumi osztály tanul délelőtt és

délután, a Traian Általános Iskola felújított, és szeptemberben átadott C épületében négy elemi és négy gimnáziumi osztály tanul ugyan-csak két váltásban. A nyolcadik osztályokat ez évben is prioritásként kezeltük, a négy nyolcadik osztály 90 tanulója csak délelőtt tanul a Constantin Brâncuși Szakiskola épületében. A 2023/2024-es tanévben iskolánknak 705 diákja van. A magyar tagozatos diákok összlétszáma 139, közülük 60 elemista és 79 V-VIII. osztályos tanuló – tájékoztatott az iskola igazgatója.

– Miként sikerült a zűrzavaros helyzetben követhető tanrendet összeállítani?

– A tanórak rendjét nem érintette a változás. Igyekezünk otthonossá varázsolni, technikailag felszerelni ideiglenes új otthonainkat is. Az órarendünk viszont a megalkotó matematika szakos kollégák profizmusának köszönhetően valóságos

művészi alkotás lett. A szétszóró osztályok és a két váltás megnehezítette a kapcsolattartást, sokszor ellehetetlenítette a hagyományos rendezvényeinket. Iskolánk nagyon sok diákja sportol, helyi vagy megyei futball-, dzsúdó-, sporttánc-, asztalitenisz-, szinkronúszó klubok aktív tagja. Számukra is sikerült többé-kevésbé megfelelő megoldásokat találni. Diákjaink nagy része ingázik. A legnagyobb kihívásnak az órarend és több szállítócég menetrendjének az összehangolása bizonyult, sajnos a tárgyalások nem mindig jártak eredménnyel. A diákok viszont csodálatra méltó türelemmel és fegyvellemmel fogadták az átmeneti időszak kihívásait, a szülők pedig példásan összefogtak. Egyetlen diákunk sem kért áthelyezést, áldozatokkal ugyan, de a szülői közösség mindig talált megoldást ott, ahol mi tehetetlenek bizonyultunk. Az alkalmazottak is pozitívan álltak az átmeneti időszakhoz, folyamatos volt a kommunikáció, az egyeztetés, az ötletelés. Nem könnyű reggeltől estig épületek között rohangálva tanítani, biztosítani a rendet, a tisztaságot, a zavartalan működést.

Jelenleg az ácsok a két tornaterem tetőzetén dolgoznak, új tartószerkezetet kap mindkét épület, és új cserepeket, szeretnénk ezeket is mielőbb újra birtokba venni. A felállványozott főépület tetőzete elkészült, kicserélték a nyílászárókat is. Jelenleg a beltérben dolgoznak, a

A Szent Márton Borlovagrend szervezésében Borverseny Dicsőszentmártonban

A Szent Márton Borlovagrend szervezésében február 17-én, szombaton 44. alkalommal kerül sor Dicsőszentmártonban, a Három Fenyő vendéglőben az idei borverseny nyerteseinek ünnepélyes díjazására.

A Szent Márton Borlovagrend nagymestere, Orbók Ferenc elmondta, tavaly, a 43. alkalommal megtartott borversenyre 245 bormintával neveztek be, ez a szám évente hozzávetőleg azonos. Az idei versenyre a bormintákat február 12., 13., 14-én 14–16 óra között kell eljuttatni a borlovagrendnek a dicsőszentmártoni múzeum alatti székelyhelyére, falvakon pedig a megszokott helyekre. A díjkiosztással, borkóstolóval egybekötött vacsora február 17-én, szombaton 17 órától kezdődik. A jó hangulatot a százsászavási cigányzenekar biztosítja. A részvételi szándékot február 16-án 14 óráig lehet jelezni Czirmai Leventénél, a 0740-026-395-ös telefonszámon.

Mint a borlovagrend nagymestere hangsúlyozta, a borosgazdák és a magyar közösség számára is nagy jelentőséggel bír a borverseny sikerét a nagyszámú érdeklődő, a versenyre benevező szőlőtermesztők és bortermelők, a meghívott borbírák és előadók biztosítják.

A rendszerváltást követően alakult nonprofit borlovagrendek hagyományosan megszervezik az Alsó- és Felső-Kis-Küküllő menti borversenyeket. A dicsőszentmártoni, kelementelki, balavásári versenyeket a baráti találkozások vidám hangulata jellemzi, elmaradhatatlan a magyar néptánc. A szőlőtermesztéssel és bortermeléssel foglalkozó gazdák számára a borversenyek nem kimondottan a versengés miatt fontosak, bár az sem elhanyagolandó, ha a borpincéjükben oklevél tanúsítja a szőlőművelés veritékének minőségi eredményét. A hasonló érdeklődési körű társaságok számára tapasztalatszerzést, fejlődési és tanulási lehetőséget is jelentenek a bel- és külföldi megméretések.

A sportterem új tetőzetén dolgoznak

tervek szerint haladnak a bethervezett belső munkálatokkal. Épületbontás nem szerepel a projektben, az épületek állaga azt nem követelte meg, sőt a B épület egy újabb szinttel bővült.

Elkészült az iskola második épülete

Február végén, az egyhetes vakációt követően a három oktatási helyszín kettőre csökken, valamint visszaáll minden diák számára a délelőtti oktatás, a változás kb. 500 diákot érint. Az új művelődési központból elhozzuk a tanulókat, belső átszervezéssel a gimnáziumi osztályok mind a felújított B épületben kapnak helyet, ugyanakkor sikerült hat elemi osztálynak is helyet biztosítani a két felújított és számunkra átadott épületrészben. A B épületben 18 tanterem, díszterem, fogorvosi és általános orvosi rendelő van kialakítva. Szeptemberre el kellene készülnie a főépületnek is, ahol 15 tanterem lesz kialakítva, illetve az

irodák. A tantermek részben új bútorzatot kapnak, mágneses és interaktív táblával, valamint laptoppal lesznek felszerelve. A projekt keretén belül kémia, fizika, valamint biológia szaktermeink is lesznek, két számítástechnika-terem teljes felszerelése is része a projektnek. Három multifunkcionális sportpályánk lesz, atlétikapálya készül, új elemekkel bővül a játszótér, valamint a diákok rendelkezésére álló külső felület is. A fejlesztések szervező részét a korszerű biztonsági és tűzvédelmi előírásoknak való megfelelés. Más nyertes pályázataink eredményeként külső és belső bútorzati elemek és tanfelszerelések is érkeznek, kialakítunk egy felszerelt földrajzszaktermet is, parkosítunk, bővítjük a zöld oázisok felületét. A végső célunk kialakítani egy olyan „okos” zöldiskolát, amelyet a diákok és az alkalmazottak második otthonuknak tekintenek – tájékoztató Gagyi Zoltán Loránd helyettes igazgató.

Nemsokára étellel telik meg a felújított épület

Fotók: Gagyi Zoltán Loránd

Több korosztály szórakozott a hétvégén

Eltemették Illyést, várhatjuk a tavaszt

A farsangi időszak utolsó hétvégéjén még az időjárás is kedvezett azoknak, akik mókával, jókedvvel akartak búcsút venni a téltől. Örvedetes, hogy még vannak, akik felelevenítik, újratáncolják a farsangtemetés szokásait.

Glígor Róbert László

A vízkereszt óta tartó farsang a téli mulatások, a móka, a szórakozás és a lakodalmak időszaka volt, amikor egyházi ünnep és mezőgazdasági munka sem akadályozta a közösségi szórakozást és a házasságkötést. Ezek a szokásjátékok a legtöbb helyen már kimaradtak, de néhány településen ismét felelevenítik, újratáncolják és bemutatják őket.

Ennek egyik példája Nyárádselye, ahol ezúttal sem maradt el a szórakozás, múlt vasárnap délutánra harmadszor hívták az érdeklődőket nótaszóra, táncra és pikáns szövegekkel tarkított játékokra. A falu központjában nagy tömeg gyűlt össze. Remekül szórakoztak, hiszen ismét elvirították az elégették Illyést, de házasságkötésre is sor került: a fiatalokat marhalánccal kötötték össze, egyrészt azért, hogy tartós legyen a frigy, másrészt, hogy hasonló marhaságot életükben el ne kövessenek. Érdeklődésünkre *Kis Lídia* szervező örömmel könyvelte el, hogy nagyon sok érdeklődőt tudtak megszólítani, a játékokba pedig mintegy húsz diák és fiatal kapcsolódott be, akik türelemmel, odaadón dolgoztak, tanultak; néhány apuka is segített – ha mással nem, legalább az énekhangot erősítették. Örvedetes dolog, hogy ismét vannak gyerekek, fiatalok, akikkel dolgozni lehet, akik szeretnek szórakozni és alkotni: már tavaly ősszel is sikerült egy előadást színre vinniük, az idei programokat is tervezik már, így a farsangtemetési játékokat sem hagyták volna ki.

Kilencvenévesen sem szűgyen

Erdőszentgyörgyön bő évtizeddel ezelőtt elevenítették fel a farsangtemetési szokást, de néhány év után és a világjárvány alatt abbamaradt. Ezért idén a városi önkormányzat vállalta a farsang megszervezését, amelyhez néhány lelkes pedagógust is találtak, így gyorsan ment az ötletelés, szerve-

zés, a múlt héten néhány felnőtt „maskarába” öltözve a helyi tanintézményekben népszerűsítette az eseményt, magyar és román osztályokat és csoportokat egyaránt megszólítottak, a napközitől a 6. osztályosokig. Ennek meg is lett az eredménye, mert múlt pénteken sokan gyülekeztek a Rhédey-kastély udvarán, ahonnan négy helyi fiatal népzeneész és a tömeg kíséretében Illyést leszállították a művelődési házhoz, ahol a „pap elprédikálta”, a siratóasszonyok is megtették a dolgukat, ezt követően a szalmabábut elégették, s ezzel kezdetét vehette az utolsó nagy farsangi mulatság – számolt be *Átyin Andrea Kata*, az önkormányzat munkatársa.

A kultúrotthonban két osztály mókás előadással lépett színpadra, majd a jól sikerült táncházban rophatták szülők és gyermekeik a táncot. Közel négyszázan szórakoztak önfeledten a gyerekek által kidíszített épületben, a hangulat pedig

Nyárádselyében sem búcsultak sokat Illyés elhunytán, táncolással, mókával temették el

Fotó: Bartus Mihály

Erdőszentgyörgyön is jól szórakoztak – a léggömbök és a konfetti sem hiányzott

Fotó: Máté Róbert

akkor érte el a tetőfokát, amikor háromszáz léggömböt és négy konfettiágyút is „bevetettek” a szervezők. Emellett hamar elkelt a 600 sorsjegy, amelyek birtokában kétszer is reménykedni lehetett a nyereleménytárgyak, apró ajándékok megszerzésében, és közben fánkevő versenyre is be lehetett nevezni. Az eledelről sem feledkeztek meg, az Eldi által biztosított 20 kenyérré hamar felkerült 5 kg zsír és 3 kg hagyma. Az egyik helyi cukrász egy tortát is felajánlott, s a helyi Naplemente idősklub is jeleskedett: tagjai 20 kg lisztből több száz fánkot sütöttek a tömeg ellá-

Illyés elégetése a tél elűzését, a tavasz közeledtét jelképezi

vány előtt, és néhány kis iskolai kezdeményezést leszámítva nem volt hasonló rendezvény, ezért ragaszkodtak az idei megszervezéséhez.

Farsangtemetés Szovátán

Szováta is hangos volt múlt pénteken, hiszen itt a Szovátai Népi Játsszóház szervezésében 2008 óta a hamvazószerda előtti pénteken sor kerül a hagyományos sóvidéki farsangtemetésre. Idén a szabadtéri programra is időt szenteltek, délután a sportcsarnoknál gyülekezett Illyés minden szomszéd- és komasszonya, a felesége és a szeretői, a falu és a város apraja-nagyja, akik elsorolták az elhunytak minden gyengeségét, gyarlóságát. Útnak indulva még egy házba betértek, s pihenés közben ismét elvirították a holtat, közben zsíros kenyeret, főtt krumplit, káposztacikát eszegettek, hiszen Illyés elhunytával csak „veres hagymára és káposztacikára jutottak” – amivel a beálló böjti időszak szűkös étkezésére utaltak. Innen Illyést utolsó útjára, a művelődési házhoz kísérték, ott a szalmabábut elégették, s ezzel

jelképesen elpusztították, elűzték a telet. A tavasz közeledtét jókedvvel várják Szovátán, ugyanis a temetés után a Kedves zenekar, a helyi Tücsökraj népi zenekar és a Sirülők néptáncosai jelenlétében elkezdődött a mulatás, és ezúttal bálba hívták a felnőtteket, a családokat. Azért is szerveztek első alkalommal ilyen bált, hogy a kisgyerekeknek is legyen alkalmuk részt venni, belenevelődni a táncos mulatságba, amire ma már egyre kevesebb lehetőség adódik – magyarázta a Népiújságnak *Kiss Enikő*, a Szovátai Népi Játsszóház vezetője, aki szerint öröm volt látni, hogy a szülők, nagyszülők is elmentek a gyerekekkel a rendezvényre, és a fiatalok sem maradtak távol. Ismét együtt szórakozott felszabadultan több korosztály. A visszajelzések pozitívak, sokan várják már a következő mulatságot – fűzte hozzá a szervező.

A múlt pénteki farsangtemetési rendezvényt az Erdélyi Hagományok Háza Alapítvány és a magyarországi Kulturális és Innovációs Minisztérium támogatta.

Sokan szórakoztak múlt hét végén az utolsó nagy farsangi vigadalomban

Fotó: Vlad Eleş

Egy pont, de győzelem is lehetett volna

Nagy fegyvertényt hagyott kicsúszni a kezéből a CSU Medicina női röplabdacsapata, amelynek két meccslabdája volt a sokkal jobban jegyzett CSO Voluntari elleni találkozón. Egy pontot azonban így is sikerült szerezni a mérkőzésen, amely a van de Vyver család összecsapása is volt. A lány (a Voluntari emelője) az idenyben harmadszor is legyőzte az apát (a Medicina vezetőedzője).

Minden tekintetben egyenlő ellenfele volt a CSU Medicina Voluntari-nak a rangsorban közöttük tátongó 18 pont ellenére. Különösen védelemben játszott jól a hazai csapat, néhány mentés tapsot váltott ki a nézőkből, az első szettben azonban elég volt egy néhány labdás megingás 11:11 után,

Jegyzőkönyv

Női röplabda A1 osztály, 17. forduló: Marosvásárhelyi CSU Medicina – CSO Voluntari 2005 2:3 (17:25, 25:22, 25:23, 15:25, 14:16).

Marosvásárhely, Pongrácz Antal csarnok, 200 néző. Vezette: Tudor Pop (Kolozsvár), Ovidiu Borota (Nagybánya). Ellenőr: Adrian Pustiu (Brassó).

CSU Medicina: Tarța, Postea, Cristea, Aelbrecht, Gheți, Krystle. Liberó: Jeremić. Csere: Buran, Politanszka.

CSO Voluntari 2005: Lazarević, Todorova, Casanova, van de Vyver, Radoszova, Ionescu. Liberó: Vereș. Cserék: Galić, Kapelovics.

hogy az ellenfél döntő előnyre tegyen szert. Hasonló hullámvölgyek eddig szinte minden mérkőzésen előfordultak, és hiába teljesítettek jól egyébként, ezeken általában elment a meccs, most azonban a következő két játszmában végig tartott a jó játék. Sőt, a második szettben 18:19-nél, a harmadikban 17:20-nál sem ijedtek meg, s ezúttal jól tudták kezelni a végjátékot, így a játszmák tekintetében 2:1-re átvették a vezetést.

Talán az, hogy így már biztos volt a pontszerzés, túlságosan megnyugtatta a hazaiakat a negyedik játszma elejére, amelyet mindjárt az elején elveszítettek, hiszen 0:4, majd 3:10 után nem volt esélyük fordítani.

A döntő szettben azonban bármi előfordulhatott volna. Először Voluntari-nak sikerült két pontra elhúznia (6:8), aztán a Medicinának háromra (11:8). Sajnos, a győzelemhez ez sem

Eredményjelző

Női röplabda A1 osztály, 17. forduló: CSM Târgoviște – FC Argeș Pitești 3:1, CSU Medicina – CSO Voluntari 2005 2:3, Brassói Corona – Balázsfalvi Alba Volei 0:3, Bukaresti Dinamo – Bukaresti Rapid 3:0, Konstancai CSM – Lugosi CSM 0:3, Bákói Știința CSM – Bukaresti CSM 0:3. Elmaradt mérkőzéseken: Konstancai CSM – Bukaresti Dinamo 0:3, Bukaresti CSM – Balázsfalvi Alba Volei 3:2.

Fotó: Nagy Tibor

volt elég, noha 14:12-nél két meccslabdájuk volt a hazaiaknak. Először Krystle nyitott a vonalon túlra, majd szintén az ő kezében volt a mérkőzés lezárása, de támadása nem ért pontot. 14:14-nél Tarța támadása volt pontatlan, és így egy olyan mérkőzést engedett ki a kezéből a hazai csapat, amely megnyerhető lett volna.

Igaz, ezzel nem tudott volna előbbre lépni, így a mostani teljesítmény sokkal inkább lélektani szempontból volt fontos, hiszen szombaton a visszavágó sorozat legfontosabb mérkőzése következik, az FC Argeș ellen, amely megadhatja a két fél közötti borítékolható kiesés elleni sorozat alaphangját. (bálint)

Mészöly Géza győzelemmel tért vissza az Újpest kispadjára

Az Újpest 2-1-es győzelmet aratott vasárnap a Diósgyőr vendégeként a magyar labdarúgó NB I 20. fordulójában.

Hazai helyzetekkel indult a mérkőzés, így Banainak többször is nagyot kellett védenie Acolatse és Gera próbálkozásainál, hogy megőrizze a kapuját a góltól. A lila-fehérek viszont első lehetőségüket góllá váltották, mert Tamás élesen középre lőtt labdáját Ogyincov éppen Radosevichez ütötte, aki három méterről könnyedén az üres kapuba fejt. A bekapott találat megtörte a hazaiak lendületét, a szünetig hátralevő időben csupán egyetlen gólszerzési esélyük volt, azt pedig Acolatse ismét elhibázta.

Térfélcserét követően nagy elánal vetette magát a küzdelembe a miskolci csapat, amelynek erőfeszítéseit hamar siker koronázta, mert bár Pernambuco lövését még hátrította Banai, de a csereként beállt Edomwonyi közeli fejesével szemben már a kapus is tehetetlen volt. Az egyenlítés után tovább rohamozták a piros-fehérek, de az idő múlásával stabilizálni tudta a hátsó alakzatát az Újpest. A mezőnyjátékkal pörgő perceknek Mörschel szöglet utáni váratlan fejes gólja vetett véget. A hátralévő húsz percben sem tudott újítani a Diósgyőr, amelynek ugyan volt két helyzete, de nem tudott pontot menteni, mert Banai remekül védett.

A csütörtökön kinevezett Mészöly Géza vezetőedző így győzelemmel kezdte meg harmadik ciklusát a lila-fehérek kispadján. A fővárosiak sikerükkel lezárták történetük egyik leghosszabb, kilenc bajnoki mérkőzésen át tartó nyeretlenségi sorozatát, amelyre legutóbb 1986-ban volt példa a csapat történetében.

A 2024-es esztendő egy döntetlennel és két vereséggel kezdő hazaiak élén viszont továbbra is nyeretlen Simon Miklós, aki közvetlenül a tavasi szezon rajtja előtt vette át Kuznyecov Szergej helyét.

Jegyzőkönyv

NB I, 20. forduló: Diósgyőri VTK – Újpest FC 1-2 (0-1).

Miskolc, 7581 néző, vezette: Antal.

Diósgyőri VTK: Ogyincov – Gera (80. Kampecisz), Lund, Szatmári, Stephen (46. Bokros) – Holdampf, Vallejo, Popadiuc (46. Pernambuco) – Jurek (63. Farkas), Acolatse (46. Edomwonyi), Pozeg Vancas.

Újpest FC: Banai – Pauljevic, Koburi, Fehér – Simon (78. Sasere), Radosevic, Anculasz, Tamás (27. Ljujic) – Mörschel, Csoboth (81. Kiss T.) – Ganea.

Gólszerzők: Edomwonyi (50.), illetve Radosevic (17.), Mörschel (73.).

Sárga lap: Jurek (38.), Kampecisz (90+1.), illetve Mörschel (53.), Pauljevic (77.).

Eredményjelző

* NB I, 20. forduló: Paksi FC – Kecskeméti TE 1-0, Diósgyőri VTK – Újpest FC 1-2, Zalaegerszeg – Mezőkövesd Zsóry FC 1-1. Az élcsoport: 1. Paks 43 pont, 2. Ferencváros 42, 3. Fehérvár FC 36.

* NB II, 20. forduló: Szombathelyi Haladás – HR-Rent Kozármisleny 1-1, Szeged-Csanád Grosics Akadémia – FC Ajka 0-2, Tiszakécskei LC – BFC Siófok 1-3, Budapest Honvéd – Nyíregyháza Spartacus FC 1-1, ETO FC Győr – Aqvital FC Csákvár 2-1, Soroksár SC – BVSC-Zugló 2-1, Budafoki MTE – Gyirmót FC Győr 1-3, Creobus Mosonmagyaróvár – Vasas FC 1-3, Pécsi MFC – Koloricity Kazincbarcika SC 0-3. Az élcsoport: 1. Nyíregyháza 47 pont, 2. ETO FC Győr 41, 3. Vasas 36, 4. Szeged 34.

Mészöly Géza, az Újpest FC vezetőedzője a Diósgyőri VTK elleni, nyertes mérkőzés után
Fotó: MTI/Czeglédi Zolt

A Seps OSK irányított, a FCSB nyert

Bálint Zsombor

Elszenvedte zsinórban a harmadik vereségét a Seps OSK, ezúttal a FCSB otthonában maradt alul a székelyföldi együttes. A mérkőzés azonban semmi korábbihoz nem hasonlított. Ha valaki arra várt volna, hogy a bajnoki cím várományosa irányítja majd a meccset, és az OSK kétségbeesetten védekezik egy pont reményében, csalódnia kellett. Rég láttunk ennire mezőnyfölényben játszani egy csapatot, mint az OSK, s rég láttuk a FCSB-t ennyire beszorítva, ugyanakkor kétségbeesítő volt Bernd Storck legényeinek ötlettelensége a támadásban.

Az OSK-ból hiányzott a hosszabb időre kidőlt Alimi, a sérült Varga Roland és Debeljuh, az eltiltott Oteliță és Ninaj, de leginkább az influenzás Ștefănescu, aki nélkül, úgy tűnik, elfogy a tudomány az ellenfél tizenhatosában.

A két félidő merőben eltérő volt, az elsőben is az OSK volt a kezdeményezőbb, azonban a FCSB nagyon gyorsan ritmust váltott, amint megszerezte a labdát, és néhányszor felkészületlenül kapta az OSK védelmét. Ebben a játékrészben az OSK-nak volt több helyzete, de a házigazdák lehetőségei voltak a veszélyesebbek – és hát gólt is ők lőttek, ami végül a találkozó egyetlen találatá maradt.

Az OSK az első perctől nagyon fent kezdte a játékot, és a 2. percben egy gyors ellentámadás megtalálta

Fotó: a FCSB közösségi oldala

Comant a tizenhatos bal oldalán, aki elpasszolta Niczuly mellett – de a hosszú sarok mellett is. Az OSK első lövését Aganović adta le a 4. percben, majd a 13.-ban Păun lövését Târnovanu a léccel alól toltta ki. A második veszélyes FCSB-akció pedig már gólt is ért: Coman bal oldali akciója után a labda Băluțăhoz került a tizenhatos jobb oldalán, s noha négy védő is nyüzsgött körülötte, ballábás lövése a kapu bal sarkában kötött ki. A labda közvetlenül Niczuly mellett süvített el, a szentgyörgyi kapust azonban megzavarta az előtte álló Miculescu és Ciobotariu. Az OSK megpróbált gyorsan válaszolni, a 19. percben Oroian lö-

vése szállt fölé, a 21. percben pedig Kallaku 20 méterről a jobb alsó sarok mellé lőtt. A 26. percben ismét nagy FCSB-lehetőség maradt ki, Miculescut Niczuly blokkolta, majd Păun vágta ki az ötszről előle. A 32. percben Šafranko fejjel a hosszú sarok mellé küldte az ötös sarkáról, a 34. percben pedig ösztűz alá került Târnovanu kapuja, végül Dawa mentett szögletre. A 45. percben egy szöglet után Kecskés perditett a hosszú sarok felé, de a kapus a helyén volt.

Aztán a második félidőben az OSK eldugta a labdát a házigazdák elől – de csak a középpályán. Hiába a fojtogató birtoklás, mindössze

egyetlen helyzeteckére futotta 45 perc alatt: a 78. percben Šafranko fordulásból az ötös bal sarkáról fölé küldte. A bukarestiek ugyanakkor kizárólag rombolásra rendezkedtek be, nekik is egyetlen helyzetük volt, de az nagy: a 79. percben Phelipe egyedül maradt Niczulyjal, aki zárta előtte a szöget.

A Seps OSK marad azzal a viasszal – ha annak lehet nevezni –, hogy kétségbeesett védekezésre és időhúzásra kényszerítette a FCSB-

t. Az azonban nehezen érthető, hogy az ellenfél tizenhatosának közelében miért válnak színvakká a szentgyörgyi játékosok, s passzolnak mindig oda, ahol az ellenfél áll...

A vereséggel az OSK a felsőházi helyek alá került, és alaposan össze kell szedje magát, ha továbbra is a play-offot célozza. A következő mérkőzését hétfőn délután fél hattól a FCV Farul ellen játssza hazai pályán.

Jegyzőkönyv

Labdarúgó Superliga, 25. forduló: Bukaresti FCSB – Sepsiszentgyörgyi Seps OSK 1-0 (1-0).

Bukarest, Nemzeti Aréna. Vezette: Adrian Cojocaru (Galac) – Valentin Avram (Bukarest), Alexandru Filip (Konstanca). Tartalék: Cătălin Buși (Rm. Vâlcea). Ellenőr: Augustus Constantin (Rm. Vâlcea). Videóbíró: Bogdan Dumitrache (Bukarest). Segéd-videóbíró: Iuliana Demetrescu (Rm. Vâlcea).

FCSB: Târnovanu – Pantea, Ngezana, Dawa, Radunović, Olaru, Lixandru, Alhassan, Băluță (90+1. Crețu), Miculescu (63. Ov. Popescu), Coman (46. Phelipe).

Seps OSK: Niczuly – Oroian (87. Rența), Kecskés (87. Bălașa), Ciobotariu, Dumitrescu (61. Varga K.), Păun, Kallaku (87. Ion Gheorghe), Matei, Aganović (72. Rondón), Fl. Ștefan, Šafranko.

Gólszerző: Băluță (16.).

Sárga lap: Oroian (81.).

Eredményjelző

Superliga, 25. forduló: Nagyszebeni Hermannstadt – Petrolul 52 Ploiești 0-0, Bukaresti FCSB – Sepsiszentgyörgyi Seps OSK 1-0.

Az élcsoport: 1. FCSB 54 pont, 2. Rapid 1923 45, 3. Kolozsvári CFR 1907 42, ...7. Seps OSK 33.

A labdarúgó superliga 25. fordulójának eredményei: Galaci Oțelul – FCU Craiova 1948 1-0, CSU Craiova – Kolozsvári U 2-2, Jászvásári Poli – FC Voluntari 0-0, Kolozsvári CFR – Bukaresti Rapid 0-1, Nagyszebeni Hermannstadt – Petrolul Ploiești 0-0, FCSB – Seps OSK 1-0. Aradi UTA – FC Botoșani és Konstancai Farul – Bukaresti Dinamo lapzártá után. Az előző fordulóból: FC Voluntari – Nagyszebeni Hermannstadt 1-1, FCSB – Konstancai Farul 1-1.

Techuniverzum

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Nagy bukás lehet az Apple Vision Pro

Az Apple még tavaly nyáron mutatta be a kevert valóság szemüvegét, és az akkori hírek arra engedtek következtetni, hogy idén tavasszal fog megérkezni a termék. Viszont már január 19-én elkezdődött az előrendelés, az első tulajdonosok pedig február másodikán vehették át új eszközüket, kizárólag az Egyesült Államokban. Mindezt természetesen nem kevés pénz ellenében, a Vision Pro ára ugyanis, az óceán túlpartján, 3500 dollár. A terméket egyelőre hivatalosan Európában nem lehet megvásárolni, azonban, ha körülnézünk az interneten, lehet találni, értelemesen sokkal magasabb áron. Romániában az egyik népszerű, használt cikket is árusító portálon már voltak hirdetések is, ezek esetében valamivel több mint 22.000 lejt (hosszvetőlegesen 4500 eurót) kértek el a szemüveggért. Ha valamikor el is jut az új eszköz Európába, biztosak lehetünk abban, hogy az árcéduláján minimum egy 4000 eurós ár fog szerepelni. Ugyanis az Egyesült Államokból el kell szállítani, ki kell fizetni a vámokat, ezek pedig mind növelik a termékek árát, de ezt az almás vállalat vásárlói már megszokhatták, hiszen mind a számítógépek, mind a telefonok és azok kiegészítői drágábbak nálunk, mint Amerikában.

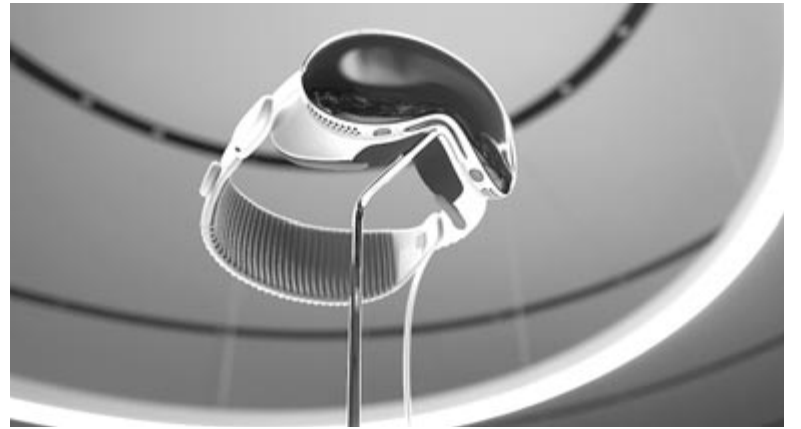
Visszatérve a Vision Próra: feb-

ruár második napján kézhez kapták az első tulajdonosok, innen tovább pedig már nem kellett sokat várni ahhoz, hogy megjelenjenek az első tesztek, vélemények. Ezek tanúsága szerint az Apple valóban egy teljesen forradalmi terméket rakott össze, ami azonban korántsem tökéletes, sőt számos probléma van vele. Itt azonban rögtön hozzá is kell tenni, hogy első generációs termékről van szó, így nem is lehetett senki részéről valós elvárás, hogy ez „gyermekbetegségek” nélkül fog megszületni, ahogyan az sem, hogy a tavaly júniusi egyórás bemutatón minden részlet kiderül.

De akkor vegyük górcső alá, hogy milyen problémái vannak a Vision Prónak a felhasználók szerint! Mind a világhálón megjelent vásárlói, mind pedig a különböző tesztlők egybehangzó véleménye szerint az Apple kevert valóság szemüvege nemes egyszerűséggel túl nehéz. A legtöbben fél óra elteltével „visszaléptek a valóságba”, mert már kényelmetlenné vált számukra az eszköz viselése. Nem melleleg a gyártó által megadott adatok értelmében a Vision Pro kétórás üzemidőre kellene képes legyen. Eddig a szintig viszont nem jutott el sem a The Verge, sem az Engadget újságírója. Mindketten nagyon hasonló információkat közöltek: a beüzemelés sokáig tartott,

de ezzel együtt nagyon látványos is volt, ahogyan a működés is, ez lényegében elbűvöli a felhasználókat. Csakhogy rövid időn belül vissza kell térni a valóságba, mert túl nehéz a headset, szó szerint visszahúzza az embert, fogalmazott az egyik újságíró. Az Engadget újságírója továbbá arra is panaszkodott, hogy – legalábbis számára – a kép nem volt elég éles, ezen tudott segíteni azzal, hogy szorosabban meg húzta a szemüveg pántját, viszont ennek az lett a következménye, hogy a készülék szorította az orra tájékán. Ez azért érdekes, mert amikor a felhasználó felveszi a szemüveget, a pánt a halántékára kerül.

Ezen gondok mellett – szakavatlatlanul – is ki kell emelni, hogy mindössze két óra az üzemidő. Így például egy hosszabb repülőúton nem lehet a szemüveggel végig filmezni, mondjuk a tesztek értelmében az emberek feje sem bírná olyan sokáig. Nem is lenne feltétlenül gond a rövidek idő, amennyit a szemüveg képes egyhuzamban működni, ha nem lennének olcsóbb szemüvegek, amelyek több ideig bírják. Igen, természetesen azok nem tudnak annyi mindent, mint az Apple eszköze, de valós elvárás lenne, hogy egy ilyen árcédulával társított eszköz tovább bírja, legalább azokban az esetekben, amikor a hardver nincs komoly munkának

Apple Vision Pro

Forrás: Apple

alávetve. Vannak azzal kapcsolatban pletykák, hogy az Apple gyártani fog a Vision Próhoz egy külső akkumulátort. De ebben az esetben felmerül a kérdés, hogy akkor az mennyivel fogja megnövelni az eszköz súlyát, ezzel még kényelmetlenebbé téve azt? Ahogyan az is, hogy egy 3500 dollárba kerülő termék miért is nem bírja tovább, vagy miért nem cserélhető benne – a felhasználó által – az akkumulátor, akár mint a régi mobiltelefonokban?

A felmerült problémákra és kérdésekre az Apple meg fogja találni a választ az Apple Vision Pro következő generációiban. Hiszen nem szabad elmenni a tény mellett, hogy ez az első ilyen próbálkozása az almás vállalatnak, ha úgy tetszik, egy korszak kezdete. Ha megnézzük, hogy milyen volt akár az első

iPhone, akár az első Apple Watch vagy bármelyik gyártó bármelyik termékének az első generációja, akkor mai szemmel azt mondjuk rá, hogy egy vicc. Viszont ezek a mára nevezetesnek tűnő termékek megalapozták valaminek a kezdetét, és mostanra ezen termékek utódai nagy sikertelenség és elismerésnek örvendenek. Ez az út áll az Apple Vision Pro előtt is, ami borítékolhatóan hosszú és rögzös lesz, de idővel eljuthat oda, hogy egy minden szempontból jó termék legyen. Két dolog biztos: egyrészt az idei WWDC-n a sok egyéb szoftver mellett a második generációs visionOS-t is be fogják mutatni, másrészt – és ez az, ami igazán fontos – a Vision Próban megvan a potenciál, hogy a jövő slágerterméke legyen, csak ehhez még néhány tényező valóra kell váljon!

Gond van a Samsung új csúcskészülékeivel

Úgy fest, nemcsak az Apple-termékekre van panasz, hanem a nagy riválisnak számító dél-koreai Samsung sem képes teljesen tökéletes terméket összehozni. Egypár napja jelent meg a hír, hogy gond van az S24 telefon kijelzőjével. Ez pedig több fronton is ciki a Samsung számára, egyrészt nem ez az első telefonjuk, másrészt kijelzőgyártó „nagyhatalomnak” tartják magukat, és pont itt jön ki egy gyenge pont.

Az S24 modellesalád tulajdonosai ugyanis jelezték, hogy hiába kapcsolják be a képernyő élénkítését ígérő módot, lényegében semmi nem történik. Az amerikai Forbes lap szerint, miután a beállításokban aktiválják a felhasználó ezt a funkciót, a képernyő színei nem lesznek élénkebbek, sőt egyenesen elmaradnak attól a színskálától, amit a

Samsung-tulajdonosok megszokhattak az előző telefonjaiknál. Idővel egyre többen jelezték a problémát, és végül a Samsungnak is válaszolnia kellett. Beismerte, hogy valóban gond van a kijelzővel, de ezt a problémát szoftveresen fogják tudni orvosolni. Vagyis, ha hinni lehet a dél-korai gyártónak, akkor nem kell kicserélni magát a kijelzőt, pusztán megvárni azt, hogy egy szoftverfrissítés valóban képes-e megoldani a problémát. Ez – ha minden igaz – hamarosan kiderül.

Azok számára, akik már megvásárolták vagy megrendelték az új modellesalád valamelyik tagját, megnyugtató adalék, hogy a DXoMark tesztelői szerint is szoftveres problémáról van szó, és amúgy az S24 Ultra kijelzőjénél jelenleg nincs jobb a mobilpíacon.

Terjed az „ingyenes Netflix”

Netflix-logó

Forrás: Netflix

Amikor filmnézésre gondolunk, akkor a Netflix egy megkerülhetetlen alternatíva, hiszen ez a leghíresebb a streaming szolgáltatók közül. Ezzel együtt rengeteg vetélytársa van, elég csak a Disney+-ra vagy az HBO Maxra gondolni. Mostanra pedig a piacon kialakult egy, a fogyasztók számára egyáltalán nem kedvező helyzet: ahhoz, hogy megnézzük a legjobbnak tartott filmeket, tartalmakat, szinte az összes felületre kellene előfizetésünk legyen. Ez pedig nem olcsó mulatság, különösen annak fényében, hogy az utóbbi időben ezen szolgáltatások ára is jelentősen emelkedett. Ez a helyzet pedig elvezetett oda, hogy ismét feltörőfélben vannak az illegális megoldások, vagyis a torrent.

Nem dughatjuk a fejünket homokba sem Romániában, sem más

országokban. Ugyanis tagadhatatlanul mindenhol léteznek kalózkodlak, ahonnan illegálisan lehet filmeket letölteni. Az elmúlt években a jelenség az Egyesült Államokban is egyre jobban erősödött, ami a többi között összefüggésbe hozható az áruk emelkedésével. Ezzel a jelenséggel szeretne harcolni a Netflix. Ugyanis a torrent oldalak hatalmas konkurenciát jelentenek számára. Akár még a hivatalos versenytársaknál is nagyobb, hiszen illegálisan lehet tölteni bármelyik streaming platform tartalmát ezekről az oldalakról, ingyenesen.

Tegyük hozzá, hogy azért a Netflixet nem kell féltetni, vagyis nem kell attól tartani, hogy a jelenlegi helyzet vagy ennek az eskalációja elvezethet ahhoz, hogy csődöt mondjon a felület. Viszont a legális keretek értelmében valamit tenni kell azért, hogy visszaszoruljanak a kalózkodlak. Persze ez a küzdelem kimondottan nehéz, hiszen a torrent oldalak gombamód szaporodnak, és hiába kapnak el és állítanak le egyet a hatóságok, mert szinte azonnal két másik új születik a helyébe. Vannak olyan illegális oldalak is, amelyek már művészi szintre emelték az üzemeltetést, csak egy példa: volt olyan, hogy az egyik oldal néhány szervere hegycsúcsokon vagy antennákon volt, egyszóval nagyon nehezen megközelíthető helyeken.

Galaxy S24 Family

Galaxy S24 Ultra

Galaxy S24+

Galaxy S24

Samsung Galaxy S24 modellesalád

Forrás: notebookcheck.com

Az olvasó írja

Szerkeszti: Mezey Sarolta

Biflázni csak pontosan, szépen...

Kuszálík Péter

A múlt heti cikkem végén felsoroltam a lábszár meg az alkar nagyobb csontjait, amelyeket a biflázás sokat szidott módszerével sikerült megjegyezni, oly sikeresen, hogy még ma is föl tudom idézni őket. Egy héttel korábban pedig azt a költői kérdést tettem föl: ugyan miként lehetne *kritikus gondolkodásra* tanítani a nebulókat, ha nincs meg hozzá a kellő tudásuk. – A 'kritikus gondolkodás' lufiját egy jámbor lélek indította útnak, s azóta ettől hangos az internet: „a mi oktatási rendszerünkben egyszerűen nem tanítják meg a diákokat a kritikai gondolkodásra. (...) *Hogy ez megváltozzon [megváltozzék, mert ikes igével van dolgunk], teljesen át kellene alakítani a jelenlegi oktatási sémát, úgy, hogy a magolás helyett az önálló gondolkodásra nevelje a diákokat.*” (Varga László Edgár; *főtér.ro*, 2022. szept. 8.). Szevasz, tavasz! Abban egyetérthetünk, hogy a mai oktatási módszerek javításra szorulnak, csak az iránnyal van a baj.

(Talán nem sértek meg senkit azzal, hogy kimondom: korábban sikerebb volt az oktatás. Az 1980-as években végzett diákok tudásáról tessék Tökés András fizikatanár véleményét is kikérni, ne legyen az, hogy egy céhen kívüli könyvkukac szól bele a kottába.)

Mondok egy matekpéldát. „Egy egyenlő szárú háromszög csúcsszöge 38 fokos. Hány fokosak a háromszög alapján lévő szögek?” Három diáktól kértünk választ. A 'kritikai gondolkodás' híve kérdéssel kerülte meg a választ: „A tanár úrnak sincs jobb dolga, mint efféle marhaságokkal zavarni a túlerhelt, másnapos diákokat?” A következő a fülét vakarta: „Azt tudom, hogy a háromszög belső szögeinek összege 180 fok, de a megadott 38 fok csak egy érték, s nekem még egy szög nagysága kellene, hogy megoldhassam a feladatot.” A szorgalmas diák – aki a háromszögekre vonatkozó minden szabályra emlékszik –, azonnal mondta a megoldást: „(180–38):2, az pontosan 71; merthogy az egyenlő szárú háromszög alapon fekvő szögei egyenlők.” Az a diák képes megoldani a

példát, akinek megvan a *szükséges tudása*; a fülét vakaró gyereknek nem a jóindulatával, hanem a hézagoss ismereteivel van baj. A költők csak akkor tud *önállóan gondolkodni*, ha a *matematikai szabályokat* már a tudása részeként használhatja. Ha nem ismeri a vonatkozó szabályt, akkor estig vakarhatja a fülét. *Nota bene*: a házi feladat arra való, hogy – a példák megoldása által – a memóriájában rögzítse a frissen megtanult szabályokat.

A másik divatos közhely: „A funkcionális analfabetizmus azt jelenti, hogy az illető ismeri a betűket, el tudja olvasni a szöveget, csak éppen nem érti meg, miről szól”. Nem is, ha túl sok ismeretlen szó van benne... „Vida művének újszerűsége éppen abban áll, hogy társadalomtörténeti, politikai, identitásbeli, narrációs és nyelvi problémák középpontba állításával igazolja, hogy a közösségi és az egyéni gondolkodásban generációkon keresztül olyan hamis és káros sémák rögzültek, amelyek a jelenkor emberére is bénítóan hatnak.” (Zeman Csaba: Oktatási segéd-

anyag Vida Gábor regényéhez, 2018. aug. 5. /internet/) Ez még nekem is kínai. Azért nem értem, mert Zeman bácsi olyan rétegnyelven beszél, amit csak a pesti egyetem diákjai használnak, egymás között. Szubkulturális szakszókincs. Csöppnyi fogódzót jelentene, ha Zeman bácsi lefordítaná hétköznapi magyarra az egészet, vagy néhány példát mondana a „hamis és káros sémákra”, meg a „narrációs problémákra”, hadd lám, mik azok, eszik-e vagy isszák?

Eloolvastam Vida Gábor 'dado-gós' regényét, de nekem más gondolataim támadtak az olvasás során. Számomra nem volt „új-szerű”, mert semmiféle szaltó vagy bukfcenc nem akadályozta a megértést (ezért is szerettem). A regény olvasása maradandó élményt nyújtott. A saját életét írta meg és színezte ki, a saját stílusa és látásmódja szerint, a saját szókincséből dolgozva. E 'sajátságok' nyomán egy valódi Vida-könyvet olvashattunk. Várható volt, hogy egyszer csak kirukkol valami delikatesz. Kerek huszonöt éve várom. Akkor ezt írtam a *Rezervátum* c. kötetéről: „lassan már tisztulni látszik Gáborka bora. Nemes és fanyar ízek egyaránt keverednek benne. Mértékkel dolgozik, az első kötete négy évvel korábban jelent meg. Adja isten, hogy minden olimpiai esztendőben érettebb termése legyen, s húsz év múlva nemes aszút tegyen az asztalra. Úgy legyen!” (*Könyvjelző*, 1999. 1. sz.)

Még egy példa, abból az időből, amikor elszegődtem tanárnak. 1978 novemberében kezdtem tanítani a Papiuban: műszaki tantárgyakat (a fémforgácsolás alapjai stb.), mert ahhoz érttem. Nem ismertem a magyar műszaki nyelvet, ezért minden órányi előadásra kétannyit szótáraztam és írtam a leckevezeteket. Az anyanyelvi gyarapodás öröme kárpótolt a nehézségekért.

Az első órán felírtam a nevemet táblára, majd a *páfrányfenyő* szót. Várták, hogy mi lesz belőle. Magyarázat, mi más. Kedveseim, ez egy összetett szó; a páfrányt és a fenyőt külön-külön ismeritek, együtt még nem találkoztatok velük. A nyitvatérnök közé tartozik; nem levéltűi vannak, mint a fenyőknek általában, hanem nyeles levelei (fel is rajzoltam a táblára). A fa latin neve a levél két karéjára utal: *Ginkgo biloba* (= kétkaréjos ginkgo). A görgény-szentimrei arborétumban is áll egy húszméteres példánya. Most már tudtok róla annyit, amennyi elég ahhoz, hogy felismerjétek, ha egy példány besétálna a diszkóba. Miért mondtam ezt el? Csupán azért, hogy tudjátok: egy csomó új fogalmat kell megismernetek a gépgyártás-technológia tudományának a köréből, olyanokat, amelyekről eddig nem hallottatok. Nyugi, *mindent megmagyarázok, azért vagyok itt.* – Ilyenformán sikerült mentesítenem egy egész osztályt a funkcionális analfabetizmus bűne alól.

Megyei regemondó verseny Vajdaszentiványon

A Maros Megyei Tanfelügyelőség megbízásából 2024. február 3-án megrendezett megyei szintű regemondó versenyen Erdély több mint tizenhét településének huszonkét iskolájából vettek részt kisdíjak a rendezvény otthonául szolgáló Vajdaszentiványi Általános Iskolában.

A versenyt Nagy Erika, az iskola igazgatója nyitotta meg. Megnyitóbeszédében üdvözölte dr. Fejes Réka szaktanfelügyelőt, megköszönvén áldozatos munkáját a verseny létrejöttében.

A rangos verseny jó hangulatáról a vajdaszentiványi Kis- és Nagy-Pitypang néptáncsoport (Simon Szabolcs táncoktató) gondoskodott. Annak zökkenőmentes lebonyolítását, játékoságát, a gyermekek Mátyás király udvarába való csalogatását Nagy Erika tanítónő végezte.

Bárdosi Ilona, a verseny megálmodója szavaival élve „Őseink vagyona, múltja, öröme, bánata, szenvedése, kivirágzása, nemzeti büszkesége, halálmegvető félelme, gyásznapjaink megszámlálhatatlansága [...]” nem veszett feledésbe, ugyanis huszonkét tanuló éltette tovább e nemzet történelmi gyöngyszemeit az utókor számára.

Magyar mondák, legendák keltek életre a III. osztályos tanulók előadása által. Kifejezően, megfelelő szövegudással, érzelmi átéléssel, helyes kiejtéssel próbáltak megfelelni a verseny követelményeinek.

A teremben levők mindannyian úgy érezték, hogy minket is megérintett valami csodás fuvallat, a gyerekek lelkes előadása kellemes hangulatot ébresztett bennünk.

Hosszas taps volt a jutalma minden kiskisiskolás regemondónak. Ezért a bírálóbizottságnak nem volt könnyű dolga. A versenyen négy tanító – Bárdosi Ilona nyugalmazott tanítónő, Bocskay Eszter (Deák Farkas Általános Iskola, Nyárádszereda), Szővér Emese (Serafim Duicu Általános Iskola, Marosvásárhely), Szabados Levente (Marosszentkirályi Általános Iskola) és Deák Helénke-Melinda (Vajdaszentiványi Általános Iskola) magyar szakos tanár bírálta el a résztvevőket.

A két részben lezajlott regemondás után a következő eredmény született: I. hely: Márton Hanna-Tamara (Romulus Guga Általános Iskola, Marosvásárhely, tanító Kacsó Tünde) és Pap Abigél-Blanka (Vajdaszentiványi Általános Iskola, tanító Nagy Erika); II. hely: Mezei Júlia (marosvásárhelyi Európa Általános Iskola, tanító Máté Emese) és Gábor Edera (Szent György Technológiai Líceum, Erdőszentgyörgy, tanító Ambrus Emese); III. hely: Kilyén Ádám (Ákosfalvi Általános Iskola, tanító Nagy Tímea) és Ceclan Emma (Gyulakutai Általános Iskola, tanító Szabó Irén-Gyöngyi). Ez a hat tanuló fogja képviselni a körzeti iskolákat a Marosvásárhelyen megrendezendő regionális szakaszon. Sok sikert kívánunk nekik!

Gratulálunk továbbá a dicséretben részesült tanulóknak is: Dániel János (Bolyai Farkas Elméleti Líceum, Marosvásárhely, tanító Sükei Mária); Kiss Kriszta-Klaudia (Al. Ioan Cuza Általános Iskola, Marosvásárhely, tanító Toth Imola Erzsébet); Bessenyei Dóra Szidónia (Traian Általános Iskola, Dicsőszentmárton, tanító Székely-Varga

Béla); Dobai Kitty Mikold (Apafi Mihály Általános Iskola, Nagyernye, tanító Jenei-Szenger Emőke-Szende); Csepán Anna-Johanna (Marosvásárhelyi Református Kollégium, tanító Barabási Hajnal).

De minden egyes résztvevőnek nagy taps jár, hiszen bebizonyították, hogy él még tanulóinkban a szép szó iránti szeretet: Pécsi Flora Vivienne (Göcsi Elemi Iskola – tanító Pap Enikő); Hajdú Petra-Márta (Székelyvécei Általános Iskola – tanító Györfi Melinda); Engel Ida (Marosvásárhelyi Művészeti Főgimnázium – tanító Nagy Edit); Német Erika-Tímea (1. Számú Ál-

talános Iskola, Marosludas – tanító Ambrus Melinda); Gábor Eszter (Teleki Domokos Általános Iskola, Gernyeszeg – tanító Szabó Kinga); Dénes Laura-Anasztázia (Székelyvajai Elemi Iskola – tanító Szabó Emília); Biró Petra-Vivien (Disznajói Elemi Iskola – tanító Zsigmond Tünde); Csiki Zselyke-Leila (Sámuel József Általános Iskola, Kend – tanító Demeter Izabella); Moga Adrienn (Dr. Nyulas Ferenc Általános Iskola, Nyárádremete – tanító Lokodi Melinda); Barabás Olivér-Márk (Török János Általános Iskola, Balavásár – tanító Vajda József-Attila); Csegedi-Zolyomi

Antónia-Krisztina (Adorjani Károly Általános Iskola, Marossárpatak – tanító Forika Kinga).

A versenyen mindenki nyertes volt: versenyzők, szervezők, szülők egyaránt. Nemesak a gyerekek, hanem a jelen levő felnőtt közönség is kellemesen szórakozott, a kis előadók a többi között az *Akkor szép az erdő, mikor zöld* című népdalt elevenítették fel, valamint szentiványi táncok emelték a verseny hangulatát. Köszönjük a sok szép regét. A felkészítő pedagógusoknak jó munkát, kitartást kívánunk.

Deák Helénke-Melinda
magyartanár

A hirdetési rovatban
megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó
vállalja a felelősséget!

LAKÁS

ÉLETJÁRADÉKKAL lakást vásárol-
lok. Tel. 0743-758-339. (p.-l)

MINDENFÉLE

FAKIVÁGÁST, fametszést, permete-
zést, ágelhordást, faültetést
vállalunk. Tel. 0770-621-920.
(21897)

CÉG régi házak teljes felújítását vagy
bontását, valamint villanyszerelést
vállal. Tel. 0774-574-527.
(21897)

VÁLLALUNK: tetőfedést, tetőkészít-
tést, külső-belső szigetelést, mesze-
lést, javítást, hidroizolációt kartonból,
garázstető-készítést, vasmunkát stb.
Tel. 0747-508-707, Mihály.
(22114-l)

A NORALEX MONUMENTE FUNERARE
sírkertet készít gránitból és mozaikból
kedvezményes áron.
Tel. 0752-643-455. (22118-l)

HÁZTETŐT készítünk cserépből
vagy lemezből, szigetelünk karton-
nal, poliészterrel, meszelünk, bent-
kinti munkát és kisebb javítást stb.
vállalunk. Tel. 0745-680-818, Csaba.
(22113-l)

TETŐT javítunk, kerítést építünk, fes-
tünk, mázolunk, készítünk lefolyót,
csatornát, bontunk, takarítunk, törme-
léket elhordunk. További információ-
ért hívja a 0721-188-399-es
telefonszámot. (22119)

MEGEMLÉKEZÉS

„Ma sem hiszem el,
hogy ő nincs már.
Hisz köztünk van, él, tanít.
Teste elégett, mint egy gyertya,
De lángja ragyog és melegít.”

(Szentmártoni Orsolya)

Kegyelettel és soha el nem múló szeretettel emlékezünk
BEREKMÉRI EDMOND (Ede)
tanítóra és újságíróra halálának 2. évfordulóján.
Jóságos szeretetét érezzük, amíg élünk.
Emléke legyen áldott, nyugalma fölött öröködjön szeretetünk!
Szeretetei. (sz.-l)

Fájó szívvel emlékezünk február 12-én
MÁTHÉ LEVENTÉRE
halálának első évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma
csendes!
Emlékét őrzi bánatos felesége, fiai: Mátyás, István és barátnője,
valamint a közeli rokonok. (p.-l)

Fájó szívvel, kegyelettel emlékezünk
SZÁSZ ILDIKÓRA
született Szövérfy,
a megyei néptanács és a tervezőintézet volt technikusára,
halálának első évfordulóján. Nyugodjon békében! Emlékét
szívünkben őrizzük.
A gyászoló család. (22102-l)

Egy pillanat, és mindennek vége,
szólni sem tudtál, hogy indulsz a messzeségbe.
Maradt a nagy bánat és egy csendes sírhalom,
szerető szívekben örök gyász és fájdalom.
Szomorú szívvel és nagy szeretettel emlékezünk február 13-án a
drága jó férjre, édesapára, tatára,
id. GÖRGÉNYI GÁSPÁRRA
halálának 4. évfordulóján.
Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Szeretetei. (22093-l)

ELHALÁLOZÁS

Fájdalommal tudatjuk, hogy
ALBERT CECÍLIA
logopédus
2024. február 7-én elhunyt.
Temetése folyó hó 15-én, csütörtökön 13 órakor lesz a
marosvásárhelyi római katolikus temető felső kápolnájából.
Lelki üdvösségéért az engesztelő szentmisét február 17-én,
szombaton 7 órakor tartjuk a Keresztelő Szent János-
plébániatemplomban.
Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A gyászoló család. (22108-l)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett testvérem,
BARTHA SÁNDOR
(Létra)
életének 54. évében csendesen megpihent.
Temetése február 14-én, szerdán 13 órakor lesz a marosvásárhelyi
református temetőben.
Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Gyászoló testvére, Attila. (22120-l)

A feltámadásba és az örök életbe vetett hittel tudatjuk, hogy
özvegy POP MÁRIA
született Zrínyi
nyugdíjas tanítónő
drága édesanya, szerető nagymama, dédnagymama, anyós,
anyatárs, 95 éves korában visszaadta lelkét létbe hívó, gondviselő
és szerető Istenének.
Drága halottunkat az Irgalmas Istenre bízva, a marosvásárhelyi
római katolikus temetőben helyezük örök nyugalomra 2024.
február 14-én, szerdán 14 órakor.
Az elhunyt kérésére a koszorúra szánt összeget rászoruló és
sérült gyermekek megsegítésére továbbítjuk a Possibilitas
Alapítványnak.
A hittel gyászoló család. (22121-l)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy
GERGELY OLGA
született Demeter
életének 91. évében megszűnt élni.
Temetése 2024. február 14-én 14 órakor lesz a marosvásárhelyi
református temetőben, református szertartás szerint.
Nyugodjon békében!
A gyászoló család. (-l)

RÉSZVÉTNILVÁNÍTÁS

Szomorúan búcsúzunk BARTHA SÁNDORTÓL, és őszinte
részvétünket fejezzük ki testvérenek.
Isten nyugtassa békében!
Tibi és Melinda. (22120-l)

Szomorú szívvel búcsúzom drága jó barátomtól, BARTHA
SÁNDORTÓL.
Őszinte részvéteket fejezem ki gyászoló testvérenek.
Nyugodj békében, LÉTRA!
Barátod, Marci. (22120-l)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BE-
ÉPÍTÉS és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-
638. (67733)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638.
(67733)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó,
szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (67722)

CityTV
MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
a DIGI hálózatban

rádió
Gaga
Marosvásárhely

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

mediatör

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

KLARA javasasszony 100%-ban megoldja a hozzá
forduló problémáját, feloldja a kötést és az átkot,
gyógyítja az alkoholizmust, depressziót, impotenciát,
epilepsziát, visszahozza a szeretett személyt,
pénzügyi sikert és nyereséget hoz a házhoz, szétvált
családokat újból összehoz, tarotkártyából megnézi a
múltat, a jelent és a jövőt, bármilyen egyéb
problémában is segít.

Köszönetnyilvánítások: Anica Marosvásárhelyről
köszöni Klara asszonynak, hogy ismét együtt lehet
férjével egyévnny távollét után; Marian Ákosfalváról
hálás, mert fia kigyógyult az alkoholizmusból, a
depresszióból, és jó útra tért; Gergely
Nyárádszeredából köszöni, hogy Klara asszony
segítségével megszabadult a kötéstől, és megismerkedett élete szerelmével;
Antonela Ernyéből köszönetet mond, mert megszabadult a családi átoktól, és
ismét boldog; Irén férje Vásárhelyről az epilepsziából gyógyult ki; Cristian
Dicsőből hálás Klarának, mert újra együtt van a kedvesével.
Tel. 0742-450-214, Klara látnok. (Fizetett hirdetés: mp.)

BELIEVE
events
bemutatja...

Hogyan szabaduljunk meg a vitáktól?

Dr. MIHALEC GÁBOR
párterapeuta előadása

VASÁRNAP 18 FEBRUÁR
18:00 2024

MAROSVÁSÁRHELY
MAROS MŰVÉSZEGYÜTTES TERME

Jegyek online vásárolhatók a bilete.ro oldalon!

LAM, hiteles megoldások!

LAM
MICROCREDIT-MIKROHITEL

0720 030 804

A Segesvári Pénzügyi Osztály közleménye ingatlan eladásáról

2024. február 21-én 11 órakor Segesváron, a pénzügyi osztály székhelyén, az 1918. December 1. út 37-39. sz. alatt nyilvános árverésen eladásra kerül egy kétszobás (külön bejáratú), negyedik emeleti, jó állapotban levő tömbházlakás, amely Segesváron, a Dumbravei utca 10/27. szám alatt van, az adós BOGDAN IOANA FOREST KFT. tulajdona. Kikiáltási ára 108.500 lej, a becsérték 50%-a (negyedik árverés). A közleményt február 13-án függesztik ki a Segesvári Pénzügyi Osztálynál, a Segesvári Polgármesteri Hivatalban, az adós cég székhelyén, valamint megjelenik a Pénzügyminisztérium honlapján. Bővebb felvilágosítás a pénzügyi osztály székhelyén vagy a 0365/424-428-as (224-es mellék) telefonszámon (végrehajtói iroda).

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

A metszés zsebkönyve

Gombászok kézikönyve

Keresse fel kávézónkat a vásárhelyi könyvesboltban!

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó - információ	- 0766-121-234	• RDS-RCS	- 0365/400-401
• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás):	112	• Áramszolgáltató vállalat - vidék	- 0800-500-929
• Rendőrség	- 0265/202-305	• Delgaz Grid	- 0265/200-928
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)	- 0265/210-110		- 0800/800 928
• Sürgősségi szolgálat: - gyermekeknek	- 0265/210-177	• Aquaserv:	
Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330	- hideg víz-csatorna	- 0265/215-702
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthongondozó szolgálat, 8-16 óra között:	0736-883-110	- közönségszolgálat	- 0265/208-888
• Optika-Optofarm	- 0265/212-304	- központ	- 0265/208-800
	- 0265/312 436	• Fogyasztóvédelmi hivatal	- 0265/254-625
	- 0265/250-120	• Vasútállomás	- 0265/236-284
	- 0265/263 351	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás	- 0265/215-119
• Optolens szemsebészet	- 0265/263-351	Nemzetközi halottszállítás	- 0744-282-710
• Dora Optics	- 0733-553-976	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0265/263-865
• Dora Medicals	- 0265/212-971	koporsók, kellékek,	- 0745-606-215
• Radiológia, echográfia		koszorúk	- 0745-606-269
Dr. Jeremiás István	- 0265/222- 446	és halottszállítás	- 0758-047-604
• Emma vendéglő, hidegtálak készítése	- 0365/404-664	• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442
• Prefektúra	- 0265/266-801		- 0265/262-907

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.
Várjuk jelentkezését a 0265/268 854-es telefonon.

RADIO KOKO

ONLINE STREAMING

ETV ERDÉLYI MAGYAR TELEVÍZIÓ

M
METSZET

KEDDEN
21 ÓRÁTÓL

Antal Joós Erikával

Marosvásárhelyi Rádió Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro